Ազգ
Azg
armenian daily
25 ՅՈՒԼԻՍ 2003 ՈՒՐԲԱԹ 141 (2826)

Ամերիկահայ կազմակերպությունները Բուշին խնդրում են աջակցել իրաքահայությանը

Ամերիկահայ մի շարք կազմակերպություններ, գլխավորությամբ Հայ եկեղեցու տարբեր թեմերի, հուլիսի 23-ին ուղերձ են հղել Նախագահ Ջորջ Բուշին եւ նրա ուշադրությունը հրավիրել Իրաքի հայ համայնքի տագնապալի վիճակի վրա ու պահանջել նրա շոշափելի աջակցությունը, Վաշինգտոնից տեղեկացնում է ՀՅԴ Հայ դատի հանձնաժողովի գրասենյակը: «Ավելի քան 30 հազար հաշվող իրաքահայ համայնքը, գրել են ուղերձն ստորագրողները, սարսափելիորեն տուժեց պատերազմի ընթացքում, եւ այժմ, պատերազմի ավարտից ավելի քան 2 ամիս հետո, մնում է տագնապալի վիճակում»:

Նրանք Նախագահ Բուշի ուշադրությունը հրավիրել են այն փաստի վրա, որ հակառակ Հայ եկեղեցու եւ համայնքային կազմակերպությունների, ինչպես նաեւ սփյուռքահայ բարերարների ջանքերի, իրաքահայերը կարիք ունեն օգնության իրենց ամենատարրական, ամենօրյա պետքերի համար: «Նշանակալի օգնության պարագայում մենք վստահ ենք, որ Իրաքի հայերը շուտով կկանգնեն իրենց ոտքի վրա եւ կարեւոր դեր կկատարեն երկրի վերածննդի գործում», եզրափակել են ամերիկահայ կազմակերպությունների ներկայացուցիչներն իրենց ուղերձը:

Ներկրված սննդամթերքը մնում է վերահսկողությունից դուրս

Գենային շեղափոխումներ առաջացնող օրգանիզմներով սննդամթերքի առկայությունը միանգամայն իրական է հայկական շուկայում

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

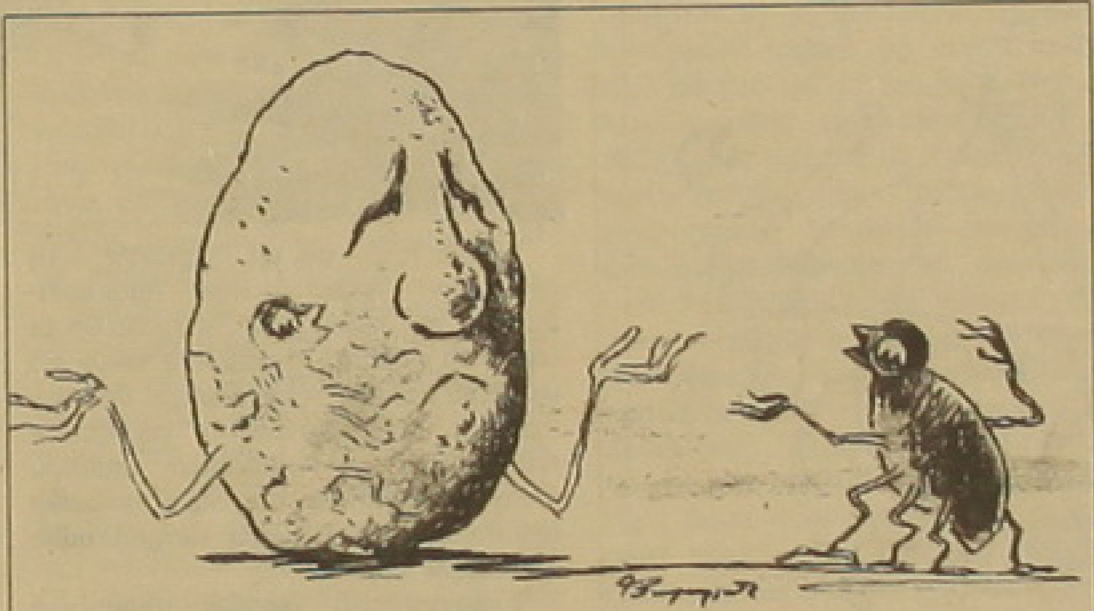

Եվ Սպառողների իրավունքների պաշտպանության, եւ սննդամթերքի անվտանգության մասին օրենքներով, եւ «Տեղեկատվություն սպառողի համար» ստանդարտի պահանջով, հայկական շուկայում ներկայացվող յուրաքանչյուր արտադրատեսակ հայերենով մակնշումներ պիտի ունենա: Մեր վաճառակետերը, սակայն, բերնեբերան լցված են շարքային սպառողին անհասկանալի լեզուներով արտադրանքով: Այսինքն, նա կարող է չիմանալ, թե որակական ինչպիսի հատկանիշներով բնորոշվող սնունդ կամ հագուստ է գնում: Մեր երկիրը դեռեւս նման պահանջներ չի դնում ներկրողների առջեւ: Բացի բարոյական տեսանկյունից, Սպառողների շահերի պաշտպանության միության նախագահ Արթուր Եղոյանի համոզմամբ, հայերեն տեղեկատվության բացակայությամբ հատկապես սննդատեսակները իրական վտանգ են պարունակում սպառողի առողջության համար: Միանգամայն հնարավոր է, որ դրանք բովանդակեն գենետիկորեն մոդիֆիկացված օրգանիզմներ (այսպես ասած` GMO), որոնց մասին եթե նա իմանար, մղոններով հեռու կփախչեր դրանցից: Գենային ինժեներիան հասել է զարգացման այն մակարդակին, որ այս կարգի նյութերի ներմուծումով անհամեմատ կարող է մեծացվել սխալ սննդատեսակի երկարակեցությունն ու դիմադրողականությունը:

Տես ● էջ 3

Էրեբունի համայնքի ղեկավարի սպանության փորձի գործով դեռեւս չկան կասկածյալներ կամ ձերբակալվածներ

ԵՐԵՎԱՆ, 22 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Էրեբունի համայնքի դատախազությունում շարունակվում է համայնքի ղեկավար Սիեր Սեդրակյանի ավտոմեքենայում երկու օր առաջ տեղի ունեցած պայթյունի փաստով հարուցված քրեական գործի նախաքննությունը: Ինչպես տեղեկացանք համայնքի դատախազ Սիֆայել Բաղիրյանից, նախաքննությամբ դեռեւս չկան կասկածյալներ կամ ձերբակալվածներ, նախաքննական մարմինը հարցաքննում է ականատեսներին: Ս. Բաղիրյանի խոսքերով, քրեական գործը դեռեւս բացահայտված չէ:

Էրեբունի կլինիկական հիվանդանոցի գլխավոր բժիշկ Արթուր Ռուստամյանը տեղեկացրեց, որ Ս. Սեդրակյանի առողջական վիճակը բավարար է: Ռենտգենյան հսկողությամբ նրա մարմնից «օտար բեկորներ» են հեռացվել, եւ ներկայումս բժիշկները մշակում են դրա հետեւանքով առաջացած վերքերը: Ս. Սեդրակյանը կլինիկայում անհրաժեշտ բուժում է ստանում, եւ ինչպես նշեց գլխավոր բժիշկը, կոնքոսկրերի կոտրվածքի համար հիվանդն առաջիկայում կոնսերվատիվ բուժում կստանա (դա կարող է անել նաեւ տնային պայմաններում):

Հիշեցնենք, որ հուլիսի 22-ին, առավոտյան ժամը 9.45-ի սահմաններում բենզալցակայաններից մեկի մոտ պայթյուն էր տեղի ունեցել թաղապետի մեքենայում: Դեպքի ժամանակ Սեդրակյանը գտնվել է մեքենայում: Քր. գործը հարուցվել է դիտավորյալ սպանության փորձի հատկանիշներով:

THE WOLL STREET JOURNAL

Համաշխարհային բանկը որպես սեփականաշնորհման գործընթացի ագնոստիկ

«Սեփականաշնորհման առաքյալ հռչակված Համաշխարհային բանկը կորցնում է հավատն այդ գործընթացի նկատմամբ», գրում է ամերիկյան հեղինակավոր «Ուոլ սթրիթ ջորնըլ» թերթը հուլիսի 21-ի համարում:

Իննսունական թվականներին այնքան տարածված կարծիքը, թե զարգացող երկրները պետք է վնասով գործող պետական ձեռնարկությունները սեփականաշնորհեն արդյունավետ աշխատող մասնավոր ներդնողներին, կարծես թե չի արդարանում, հատկապես երբ խոսքը վերաբերում է էլեկտրաէներգիային եւ ջրամատակարարմանը: Այդ հարցերում նման շրջադարձային հուսախաբությունների պատճառով Աֆրիկայում, Լատինական Ամերիկայում եւ Ասիայում որոշ սեփականաշնորհման համաձայնագրեր վերանայվում են կամ չեղյալ համարվում:

Վաշինգտոնյան լրագրողն այնուհետեւ անդրադառնալով Հայաստանի օրինակին, գրում է. «Վերջերս կատարված ուսումնասիրության արդյունքում Համաշխարհային բանկը եկել է այն եզրակացության, որ իր աշխատակիցները խորապես թերագնահատել էին մի կողմից էլեկտրականության գների աճը (մոտ 50 տոկոս) եւ մյուս կողմից դրա սպառման նվազումը (37 տոկոս), երբ այդ բնագավառի պետական ընկերությունը դրված էր վաճառքի: Հետեւապես կառավարությունը չկարողացավ այնքան եկամուտներ ունենալ, ինչքան ակնկալվում էր, եւ բնակչության աղքատ խավը, որի օգտին էլ պատրաստվել էր Համաշխարհային բանկի ծրագիրը, չկարողացավ վճարել իր ծախսած էլեկտրաէներգիայի դիմաց: Նրանցից շատերը դիմեցին փայտի օգնությանը` տաքացնելու իրենց բնակարանները, աննախադեպ վնաս հասցնելով շրջակա միջավայրին:

Հայաստանի պարագան ծանր դաս էր Համաշխարհային բանկի համար: Դրանում հստակ երեւում էր, թե ինչպես ազատ շուկայական գաղափարախոսությունը մթագնել էր առողջ դատողությունը, երբ Համաշխարհային բանկը քաջալերել էր կառավարությանը կոմերցիոն հիմունքներով շահագործելու երկրի էլեկտրացանցերը: «Մեր քաղաքականության մեջ խոսք չկար ամեն շարժվող իր սեփականաշնորհելու մասին, բայց որոշ մարդիկ այդ կերպ մեկնաբանեցին մեր խորհուրդը», նշել է այդ առթիվ ՀԲ-ի մասնավոր հատվածի զարգացման գծով փոխնախագահ Մայքլ Քլեյնը:

Նրա եւ իր համախոհների կարծիքով այլեւս կարեւոր չէ, թե ով է ձեռնարկությունը` մասնավո՞ր, թե՞ հանրային: Կարեւորն այն է, որ այդ ձեռնարկությունը կառավարվի գործարար ձեւով, շատ դեպքերում հանրային սեփականության եւ մասնավոր ղեկավարման պայմաններում:

Այնպես որ ՀԲ-ն առավել լուրջ ուշադրություն պետք է դարձնի իր սեփականաշնորհման քաղաքականությանը», եզրակացնում է հոդվածագիրը:

Հրապարակվեց սեպտեմբերի 11-ի մասին զեկույցը

Երբ Մ. Նահանգների Կոնգրեսը հրապարակեց 2001 թ. սեպտեմբերի 11-ի նյույորքյան ահաբեկչության մասին 900 էջանոց զեկույցը, որի միայն 37 էջերը մատչելի չեն հասարակությանը` հետախուզական տվյալները չբացահայտելու մտահոգությամբ: Զեկույցի գլխավոր եզրակացություններից մեկն այն է, որ նախաահաբեկչական շրջանում երկրի Ֆեդերալ ոստիկանությունը (FBI) եւ Կենտրոնական հետախուզական գործակալությունը (CIA), եթե համատեղած լինեին իրենց հավաքած տվյալները, ապա թերեւս կանխվեր սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությունը:

Ամենայն հայոց հայրապետի օրհնության գիրը ՀԹՄՄիության նորընտիր նախագահին

22 հուլիսի, 2003 թ.
Երեւան

Տիար Ռուբեն Միրզախանյանին
Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միության նախագահ

Մեծարգո տյար Միրզախանյան

Մայր աթոռ սուրբ Էջմիածնից Հայրապետական մեր օրհնությունն ենք հղում Ձեզ եւ շնորհավորում Թեքեյան մշակութային միության նախագահի պաշտոնում ընտրվելու առիթով:

Մենք հավաստում ենք, որ առ հայրենիք Ձեր սիրով, փորձառությամբ ու կարողություններով արգասիքներ եք բերելու պատմական այն մեծ առաքելության ճանապարհին, որ իրականացնում է մեր ժողովրդի կյանքում Թեքեյան մշակութային միությունը: Միության բազմաթիվ հաստատությունները ավելի քան կես դար պահպանում եւ զորացնում են հայ մշակույթը հայոց սփյուռքում եւ այսօր հայաստանյան կենտրոնի գործունեությամբ մասնակցություն բերում մեր հայրենիքի նոր կյանքի կառուցմանը, որպեսզի Վահան Թեքեյանի հայրենապաշտ ոգին, աստվածասեր հոգին միշտ արթուն լինի հայորդաց կրծքի տակ:

Առ Աստված աղոթքով մաղթում ենք Ձեզ ներշնչանք ու կորով, բարի ընթացք ու հաջողություններ Ձեր նոր պաշտոնում:

Օրհնությամբ

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ԻՐԱՔ

Հրապարակվեցին Սադդամի որդիների հետմահու լուսանկարները

Իրաքում ամերիկյան ժամանակավոր կառավարությունը երեկ հրապարակեց 2 օր առաջ Մոսուլում ծանր կռիվների ընթացքում սպանված Ուդեյի եւ Քուսեյի հետմահու լուսանկարները, որպեսզի, ինչպես նախապես պատճառաբանել էր ամերիկյան կողմը, իրաքցի ժողովուրդը համոզվի, որ Սադդամ Հուսեյնի 2 որդիները սպանված են: Ոչ միայն հեռուստատեսությունը, այլեւ ամբողջ աշխարհի լրատվամիջոցները երեկ գիշեր տարածեցին այդ լուսանկարները, որտեղ երեւում են Ուդեյի եւ Քուսեյի այլանդակված դեմքերը:

Այնուհանդերձ, ամերիկյան իշխանությունները դեռեւս վստահ չեն, թե լուսանկարների հրապարակումն ի՞նչ ազդեցություն է ունենալու իրաքյան, եւ ոչ միայն, հասարակական կարծիքի վրա: Պարզ է, որ Իրաքում Սադդամ Հուսեյնը դեռեւս ունի հավատարիմ հետեւորդներ, որոնց վրա այդ լուսանկարները կարող են թողնել գրգռիչ ազդեցություն եւ վրեժխնդրության մղել նրանց: Ուրիշներ, որոնք տառապել են Սադդամի որդիների խժդժություններից, կարող են գոհունակությամբ ընդունել նրանց սպանված լինելու փաստը: Ինքը` Նախագահ Ջորջ Բուշը նախորդ օրը հայտարարել էր, որ նրանց մահով ոչ միայն վերջ է գտնում իրաքյան նախկին վարչակարգը, այլեւ զրկվում վերադարձի հնարավորությունից: Այլ խոսքով, ամերիկյան զորքը, որ կարող էր ձերբակալել Սադդամի որդիներին, նախընտրել է սպանել նրանց` նախկին վարչակարգին վերադարձի հնարավորությունից զրկելու նպատակով:

Համենայն դեպս, վերլուծաբանները դիտել են տալիս, որ վերջին 2 օրերին, Ուդեյի եւ Քուսեյի սպանությունից հետո, սաստկացել են ամերիկյան զորքի դեմ պարտիզանական հարձակումներն Իրաքում: Երկու օրվա ընթացքում սպանվել է ամերիկյան 4 զինվոր 103-րդ հետեւակային գնդից, որը Մոսուլում սպանել էր Սադդամի որդիներին:

Ընթացիկ

ԱՂԱՆԴՆԵՐ

Քայքայիչ պաշտամունք, իրավական դաշտ, ազգային անվտանգություն

ՀՀ նախագահին առընթեր մարդու իրավունքների հանձնաժողովի երեկվա նիստի օրակարգում էին քայքայիչ կրոնական կազմակերպությունների գործունեության հետեւանքով մարդու իրավունքների ոտնահարման խնդիրները: Հանձնաժողովը քննարկեց Եվրախորհրդարանի տարբեր որոշումներից քաղված առաջարկությունների նախագիծ, որը որոշակի խմբագրումներից հետո կուղարկվի կառավարություն: Մասնավորապես առաջարկվում է խղճի ազատության եւ կրոնական կազմակերպությունների մասին մարդու իրավունքների միջազգային չափանիշներին լիարժեքորեն համապատասխանող եւ ՀՀ քաղաքացիների իրավունքները ոտնձգություններից պաշտպանող օրենսդրական բարեփոխումներ (ՀՀ օրենսդրությունն այս խնդիրների շուրջ չի փոփոխվել 1991թ.-ից եւ անհրաժեշտություն կա ներմուծել որոշակի դրույթներ): Խնդրին առնչվող բարեփոխումներ են առաջարկվում նաեւ ՀՀ քրեական եւ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքերում: Առաջարկվում է նաեւ ստեղծել քայքայիչ կրոնական կազմակերպությունների վերաբերյալ տեղեկատվական-վերլուծական կենտրոններ:

Քայքայիչ պաշտամունքի երեւույթն ամբողջ աշխարհում նորություն չէ, մեր պետություն ներմուծվել է 90-ականներին, ժամանակի ընթացքում առավել մեծ մասշտաբների է հասել, արդեն հասցրել է դառնալ տասնյակ ինքնասպանությունների, հարյուրավոր խեղված ճակատագրերի պատճառ: Հիմքում ընկած են հոգեորսությունը, անբարոյական, մոլորեցնող հնարքներով ներազդելը մարդկանց վրա՝ նպատակ հետապնդելով տիրանալ նրանց պատկանող եւ նյութական արժեք ներկայացնող իրերին: Այն մարդը, որն ընկնում է նման հանցագործների ճանկը, կտրվում է հասարակությունից, ընտանիքից, ընկերներից, դադարում է լիարժեք մարդ լինելուց ու վերածվում կառավարելի էակի: Ավելորդ է թերեւս նշել, որ այս դեպքում առաջ են գալիս ազգային անվտանգության խնդիրներ:

Որքան էլ փորձենք խնդիրը մեզանից հեռու դիտարկել, մարդիկ, որոնք ամեն օր քայքայիչ պաշտամունքի զոհ են դառնում, բազմաթիվ են: Նման օրինակներից մեկն էլ մեր կողքին է. այժմ Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանը քննում է մի գործ, որի մասին «Ազգը» գրել է նախապես: Հայրը խնդրում է իրեն հանձնել 8-ամյա դստեր խնամակալությունը, որովհետեւ իր նախկին կնոջ հոգին արդեն որսացել են, մնացել է բնակարանը: Այդ դեպքում երեխային ուղղակի վտանգ է սպառնում: Նման մի դատավարություն կսկսվի այսօր: Կինն ամուսնալուծվում է եւ պահանջում ամուսնուց բնակարան, ավելի ստույգ՝ պահանջողն ինքը չէ, այլ՝ մարդիկ, ովքեր նրա դժբախտությամբ գումար աշխատելու մտադրություն ունեն: Սա իրականացնելու համար օգտագործվում է արգելված հիպնոս: Սոնա Ֆահրադյանը, որն իրականացնում է այս ամենը, բազմաթիվ ընտանիքներ է արդեն քայքայել:

Երեկ մարդու իրավունքների հանձնաժողովի նիստում զեկույցով հանդես եկավ նաեւ ներկայումս քայքայիչ պաշտամունքին առնչություն ունեցող դատավարության փաստաբան, իրավապաշտպան Ալեքսանդր Ամարյանը: Ներկայացնելով խնդիրը, նա նշեց նաեւ, որ պետական մարմինների կողմից համարժեք արձագանքի չի արժանանում, մասնավորապես նշելով, որ լինում են դեպքեր, երբ իրենք ոստիկանության աշխատակիցներն են ներգրավված: Ի դեմս նրանց պայքարը քայքայիչ պաշտամունքի դեմ հանդիպում է արգելքների: Մեղադրանքին ի պատասխան նիստին ներկա ՀՀ ոստիկանության ներկայացուցիչը նշեց, որ նման աշխատակից եղել է, վերջինս, սակայն, ազատվել է աշխատանքից: Այդուհանդերձ, Ալեքսանդր Ամարյանը կոնկրետ դեպքով չի սահմանափակվում եւ նշում է, որ նույնիսկ աշխատանքից հեռացված ոստիկանության նախկին աշխատակիցը կարողանում է խոչընդոտել քայքայիչ պաշտամունքի դեմ պայքարին՝ կիրառելով սպառնալիքներ: Կոնկրետ դատավարության դեպքում հոգեորսությամբ զբաղվող Սոնա Ֆահրադյանն ինքը նախկինում ՆԳՆ պոլիկլինիկայի նյարդաբույժն է եղել:

Եվրոպական երկրները գնացել են հակաաղանդավորական օրենքների ընդունման ճանապարհով, Հայաստանի պարագայում էլ, կարծես, «սայլը տեղից շարժվում է»: Մեր իրականության մեջ կմնա ուղղակի պահպանել օրենքի տառը, առանց ավելորդ մեկնաբանությունների կասկածելի է:

Նշենք միայն, որ Եվրախորհրդարանը «Մունի» քայքայիչ աղանդը դատապարտելու որոշում է կայացրել, իսկ այս կառույցը Հայաստանում ակտիվորեն գործում է, թռուցիկներ բաց թողնում եւ հրապարակային հավաքներ կազմակերպում:

ՄԱՌԼԵՆԱ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

«Հանդուրժողականության» թանգարանում կբացվի «Մարդկության դեմ 20-րդ դարի հանցանքները» ցուցադրությունը

Ներկայացվի նաեւ Հայոց ցեղասպանությունը ....

Հրեական Հոլոքոստին նվիրված Լոս Անջելեսի «Հանդուրժողականության» թանգարանում Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ ցուցանմուշներ տեղադրելու հարցը վերջին մի քանի ամիսներին դարձել էր խնդրահարույց տեղի հայկական եւ հրեական համայնքների համար: Հարցի մասին վերջին անգամ տեղեկացել էինք Մ. Նահանգների ՀՅԴ Հայ դատի հանձնախումբ արեւմտյան բաժնի հաղորդագրությունից, համաձայն որի, Լոս Անջելեսի հրեական համայնքի ռաբբի Աբրահամ Կուպերը մերժել էր Հայոց ցեղասպանությունը պատկերող ցուցանմուշներ տեղադրելու հայերի խնդրանքը: Թանգարանի ղեկավարների հետ հայերի պայմանավորվածությամբ ցուցանմուշներն իբր պիտի տեղադրվեին հուլիսի մեկին, սակայն վերջին պահին հրեաները խախտել են նախնական համաձայնությունը, ինչն էլ հանգեցրել էր Հայ դատի գրասենյակի բացասական արձագանքին: Հրեական ռաբբին էլ իր հերթին հայերի մոտեցումը համարել էր խիստ հուզական եւ խնդրի լուծմանը չնպաստող:

Եվ ահա երեկ հաղորդագրություն ստացանք Ամերիկայի հայկական համագումարի գրասենյակից, որ «Հանդուրժողականության» թանգարանի տնօրենության առաջարկով շուտով այնտեղ կկազմակերպվի «Մարդկության դեմ 20-րդ դարի հանցանքները» ցուցադրությունը, որտեղ տեղ կգտնի նաեւ Հայոց ցեղասպանությանը նվիրված բաժինը:

Ամերիկայի հայկական համագումարի գործադիր տնօրենի տեղակալ Փիթեր Աբաջյանի խոսքերով, թանգարանը դրանով առաջադիմական քայլ է անում՝ հույս ներշնչելով, որ Հայոց ցեղասպանության մասին փաստերն այնտեղ կարտացոլվեն իսկությամբ: Թանգարանի տնօրենը հավաստիացրել է, որ ցուցադրության վրա իրենք աշխատում են արդեն երկու տարի, որպեսզի տարեկան ավելի քան 350 հազար այցելուների ցույց տան 20-րդ դարում մարդկության դեմ գործած սոսկալի հանցանքները, որոնց թվում է նաեւ Հայոց ցեղասպանությունը: Նրա խոսքերով, ցուցադրությունը կազմակերպելու գործին մեծ աջակցություն են ցուցաբերել համագումարի գրասենյակն ու հայ համայնքի անդամները:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ՄԻԱԲԱՆԱԿԱՆ ԵՌՕՐՅԱ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ

Գարեգին Բ կաթողիկոս. «Մենք ավելին ենք ակնկալում եւ ավելին պահանջում մեր եկեղեցականներից»

Հուլիսի 24-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի նախագահությամբ Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնում սկսվեց ընդհանուր միաբանական եռօրյա համագումար՝ «Եկայք շինեսցուք սուրբ զխորանն լուսոյ» կարգախոսով՝ նվիրված Ս. Էջմիածնի Մայր տաճարի օծման 1700-ամյակին:

հել նրան դեպի հայերի սրբազան հավատքը եւ հոգեւոր ժառանգությունը: Մենք ավելին ենք ակնկալում եւ ավելին պահանջում մեր եկեղեցականներից»:

Ժողովականներին իր խոսքն ուղղեց նաեւ համագումարի կազմակերպման ընդհանուր պատասխանատու Տ. Նարեկ

1988թ. ի վեր սա Ս. Էջմիածնի 3-րդ ընդհանուր միաբանական համագումարն է, որի ընթացքում Հայաստանի եւ սփյուռքի թեմերից ժամանած շուրջ 65 միաբան հայրեր՝ ծայրագույն վարդապետներ, վարդապետներ ու աբեղաներ քննարկելու են հովվական կյանքին առնչվող խնդիրներ՝ հայ եկեղեցականի առաքելությունն առավել արդյունավետ դարձնելու նպատակով:

Համագումարն սկսվեց Վեհափառ հայրապետի օրհնության պատգամով:

«Այսօր մեր ժողովուրդը վերստին իր քայլերն ուղղել է դեպի եկեղեցի: Եւ պահը այդ իմաստով շատ կարեւոր ու վճռական է, որպեսզի, չլինի թե հանկարծ, մեր աշխատանքով հուսախաբ եւ հավատաքափ անենք մեր ժողովրդին», դիմելով ժողովականներին՝ ասաց Վեհափառ հայրապետը:

Նորին սրբությունը գնահատանքով արձանագրեց հոգեւոր սպասավորների նվիրյալ գործունեությունը, միաժամանակ նշելով. «Վստահ եմ, որ հոգեւորականների այս զորաբանակը, որ ունենք, ի զորու է առավել մեծ արդյունավետությամբ համախմբել ժողովրդին եկեղեցու շուրջ, հավատարմության մեջ պա-

վրդ. Պետրոսյանը՝ նշելով, որ հոբելյանական տարում հռչակված այս հավաքը յուրաքանչյուր հոգեւորականի համար կդառնա ուխտի նորոգության, աղոթքով ու խոկումով ինքնաքննության, հավատքի զորացման առիթ:

Ժողովի առաջին օրը մասնակիցներն ունկնդրեցին Տ. Զատիկ վրդ. Ավետիքյանի բանախոսությունը՝ «Քրիստոսի «Եկայք առ իս» հրավերը յուրաքանչյուրիս համար որպես հիմնաքար մեր սրբազան առաքելության» թեմայով, որից հետո տեղի ունեցան քննարկումներ առաջադրված հարցերի շուրջ:

Նույն օրը երեկոյան միաբան հայրերը այցելեցին Օշական, ուր Ս. Մեսրոպ Մաշտոց եկեղեցում մասնակցեցին երեկոյան ժամերգության:

Համաժողովի աշխատանքները կշարունակվեն մինչեւ հուլիսի 27-ը:

Կիրակի, հուլիսի 27-ին, Հիսուս Քրիստոսի Պայծառակերպության տոնին, համագումարի մասնակիցները կմեկնեն Գեղարքունյաց թեմ, ուր բաժանվելով առանձին խմբերի, կայցելեն թեմի շուրջ 30 համայնքներ եւ իրենց պատգամն ու օրհնությունը կբաշխեն հավատացյալ ժողովրդին:

«Դպրոցն ի վիճակի չէ բավարար գիտելիք տալ դիմորդին»

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Բուհական ընդունելության քննությունների հինգերորդ օրը՝ հուլիսի 24-ին, հանրապետության բուհերում անցկացվել է 12 քննություն. Երեւանի պետական համալսարանում՝ անգլերեն լեզու, ֆիզիկա (2), հայոց լեզու (1), Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանում՝ մաթեմատիկա (1), մաթեմատիկա (2), Երեւանի ճարտարապետաշինարարական համալսարանում՝ հայ ժողովրդի պատմություն, ռուսերեն լեզու (գրավոր), Երեւանի տնտեսագիտական համալսարանում՝ հայոց լեզու (բանավոր), Հայաստանի մանկավարժական համալսարանում՝ աշխարհագրություն:

Հայաստանի գյուղակադեմիայում՝ քիմիա (2), Երեւանի լեզվաբանական համալսարանում՝ կենսաբանություն, ֆրանսերեն լեզու (բանավոր): Հանրապետական ընդունող հանձնաժողովի տվյալների համաձայն, քննություններին մասնակցել է 1406 դիմորդ:

Քիմիայի առարկայական հանձնաժողովի նախագահ Նշան Զուլումյանի խոսքերով, քննություններ հանձնած դիմորդների մի որոշակի մասը լավ նախապատրաստված է, որոշակի մասը չի ունեցել քննությունը հանձնելու համար անհրաժեշտ նվազագույն գիտելիքները. մեծ թիվ են կազմում միջին պատրաստվածության դիմորդները:

Ամփոփելով երկու օրերի ընթացքում անցկացված քննությունների արդյունքները՝ նախագահն ասաց, որ քննություն հանձնած 68 դիմորդներից ոչ ոք չի հավաքել 20 միավոր, մեկական դիմորդ ստացել է 19 եւ 18 միավոր, 48 դիմորդ ստացել է «անբավարար»:

Ն. Զուլումյանի խոսքերով, ներկայումս դպրոցն ի վիճակի չէ բավարար գիտելիք տալ դիմորդին: «Դպրոցական դասագրքերում չկան խնդիրները, չկա նաեւ առանձին դպրոցական խնդրագիրք, իսկ տեսությունն առանց խնդիրների բավական չէ, որ դիմորդը կարողանա անհրաժեշտ գիտելիքների պաշար ձեռք բերել», ասաց նախագահը:

Ինչ վերաբերում է քննական հարցատոմսերին, ապա վերջիններս կազմվել են դասագրքերից եւ 1998թ.-ի քիմիայի շտեմարանից:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Լրագրողների սենեակ / հեռ. 581841
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Ընթացիկ

Ներկրված սննդամթերքը մնում է վերահսկողությունից դուրս

Սկիզբը էջ 1

Լոլիկը, օրինակ, կարող է 2-3 ամիս մնալ ու չփչանալ: Նույն մեխանիզմով կոլորադյան բզեզի գենը ներմուծել են կարտոֆիլի մեջ եւ ցանկալի արդյունքի հանգել՝ այդ կարտոֆիլը բզեզն այլեւս հրաժարվել է ճաշակել: Անցած տարվա հունիսին Սննդի համաշխարհային վեհաժողովում, որին հրավիրված էին նաեւ սպառողների շահերը պաշտպանելու կոչված Հարավային Կովկասի 4 հասարակական կազմակերպություններ, վերջիններս առաջարկեցին ընդհանրապես արգելք դնել այդ օրգանիզմների օգտագործման վրա: Սպառողը պիտի տեղյակ լինի, որ այն, ինչ գնում է, կարող է որոշակի ազդեցություն ունենալ իր գենոֆոնդի վրա, թեկուզ ոչ անմիջականորեն, այլ 7-8-9 սերունդ հետո: Այս օրգանիզմների լայնորեն կիրառումը հիմնականում արդարացվում է իբր աղքատության ու սովի դեմ արդյունավետ պայքարի անհրաժեշտությամբ, եւ նույնիսկ կառույցներ կան, որոնք ակտիվ լոբբինգ են անում այս ուղղությամբ: Սրանց հեղինակները մեծ արտադրություններ են, որոնք հսկայական շահույթներ են ստանում այս ճանապարհով: Օգնությունները, որ տրվում են աղքատ երկրներին, գրեթե ամբողջությամբ մոդիֆիկացված են, օրինակ՝ սոյան, սրա յուղերը, զանազան այլ յուղատեսակները, եգիպտացորենը, ցորենը: Առաքվելով որեւէ երկիր ու լայնորեն կիրառվելով գյուղատնտեսության մեջ, հատկապես սերմնատեսակները ունակ են փոխելու նույնիսկ գենային ընդհանուր պատկերը: 10 տարի Հայաստանում համառորեն փորձում էին հաստատել հոլանդական հայտնի կարտոֆիլը, որը գենետիկ ինժեներիայի ստեղծագործություն էր: Փառք աստծո, այս հարցում մեր բախտը բերեց. Հայաստանի կլիմայական պայմաններին չդիմացավ հոլանդական կարտոֆիլը: Հայաստանում նույնիսկ օրենքը որեւէ տողով չի հիշատակում այս կարգի վտանգի ու դրա կանխարգելման մասին: Պրոբլեմը բարդանում է նաեւ այն իրողությամբ, որ GMO-ները գործնականում խիստ դժվար են հայտնաբերել: Դրա համար պետք է ձեռքի տակ ունենալ թանկարժեք ռեակտիվներ, «մտնել» բջջի բաղադրության մեջ: Իսկ անհասկանալի լեզուներով գրված, անհայտ կազմության արտադրանքը շարունակում է հաղթարշավը հայկական շուկայում:

Հայկական վաճառակետերի ներկրված սննդամթերքի մյուս «կարեւոր» բնութագրիչը համապատասխանության սերտիֆիկատների բացակայությունն է (խտացրած կաթերը, սեւ ծիրապտուղ Lola-ն, «Նորվեգական» յուղը, «ANKHOR» կարագը, «Նեբա» մարգարինը եւ այլն) եւ ժամկետանցությունը: Վերջին հատկանիշով հատկապես փայլում են զանազան մայոնեզները, յոգուրտները, չոր խտահյութերը: Սպառողների շահերի պաշտպանության միությունը շուկաներում հայտնաբերել է նույնիսկ արդեն 2000 թ. սպառված ժամկետով «զուկո», «յուպի» ըմպելիքներ: Սրանց խտահյութն արդեն վերածվել էր չոր, կարծրացած զանգվածի: Դե երբ այդ վիճակով վաճառքի են ներկայացվում, ուրեմն հաստատ շատերը կան, ում հեշտությամբ կարելի է խաբել, ովքեր պարզապես անիրազեկ են, ուրեմն սպառողների այդպիսի բանակ էլ կա: Այդ խտահյութերով հյութագույն պատրաստվող ըմպելիքը լայնորեն առաջարկվում է հատկապես բացօթյա վաճառքում: Եվ այս շոգերին, կասկածելի ըմպելիքներով զովանալու գայթակղությանը տրվում են շատ-շատերը: Մեկ անգամ չէ, որ ասվել է, որ այդ խտահյութերը պատրաստվել են ոչ սննդային, քիմիական ծագման ներկանյութերով, եւ փորձագետների համոզմամբ, նույնիսկ քաղցկեղածին հավելանյութեր են պարունակում: Իսկ հիմա, իբրեւ լրացում, վաղուց սպառել են նաեւ գործողության ժամկետները: Հուլիսին Սպառողների շահերի պաշտպանության միությունը Երեւանի, Գյումրու եւ Վայոց ձորի շուկաներում անցկացրել է նաեւ ժամկետանց, անհասկանալի տեղեկատվությամբ ու բաղադրությամբ սննդամթերքի հետազոտություն, որոնց բազմազան տեսականին ներկայացնում ենք ձեզ:

ՑԱՆԿ

Անհասկանալի լեզվով ապրանքի բաղադրության եւ օգտագործման ցուցումներ ունեցող սննդամթերքի

հ/հ Ապրանքի անվանումը	չափման միավորը	Փաթեթավորումը		Աղյուսակ ԱԼՔ N1	հուլիսի 2003 թ.
		տեսակը	քաշը	Արտադրող ձեռնարկությունը	Ծագման երկիրը
1 Հալվա «Ofookh»	հատ	պլյում. թաղանթ	100 գ	«Mozavi and boys»	Սիրիա
2 Շոկոլադի կոնֆետ «Greedy»	հատ	պլյում. թաղանթ	32 գ	«BIFA»	Թուրքիա
3 Շոկոլադի վաֆլի «Twingo»	հատ	պլյում. թաղանթ	20 գ	«Twingo»	Թուրքիա
4 Շոկոլադ «Ritter sport»	հատ	պոլիէթիլեն	100 գ	«Alfred Ritter»	Գերմանիա
5 Շոկոլադի կրեմ «Milky way»	հատ	ապակե տարա	300 գ	«Food master Polska»	Լեհաստան
6 Կոնֆետ «Tadelle»	հատ	պլյում. թաղանթ	35 գ	«Kale Nobel»	Թուրքիա
7 Քաղցրավենիք «Anata Balesht»	հատ	պլյում. թաղանթ	30 գ	Najati industrial group	Իրան
8 Քաղցրավենիք «Caprice»	հատ	թիթեղյա տուփ	400 գ	«Papandopulos»	Հունաստան
9 Կեքս շոկոլադի «Bizcotela»	հատ	պոլիէթիլեն	45 գ	Angel Garro, S. A.	Իսպանիա
10 Կակաո-փոշի «Isooda»	հատ	թղթե տուփ	100 գ	Shangan	Իրան

ՑԱՆԿ

Հայաստանի շուկաներում հայտնաբերված ժամկետանց ապրանքների

հ/հ Ապրանքի անվանումը	չափման միավորը	Փաթեթավորումը		Արտադրող ձեռնարկությունը	Ծագման երկիրը	Աղյուսակ ԺԱ N	հուլիս 2003 թ.
		Տեսակը	Քաշը			Պահպանման ժամկետը	Նշումներ
1 Մայոնեզ «Моя семья»	հատ	ապակե տարա	245 գ	Պետրոսոյուզ	Ռուսաստան	18.11.02. 180 օր	առանց փոփոխ.
2 Տորթ «Причуда»	հատ	թղթե տուփ	260 գ	«Բոլշեւիկ» ԲԲԸ	Ռուսաստան	09.02.03-03 թ.	առանց փոփոխ.
3 Կրեկերներ «Рыбки»	հատ	պոլիէթիլեն	250 գ	ՍՊԸ «Галан»	Ռուսաստան	փետրվար 2002 թ.	գույնի եւ համի փոփոխ.
4 Յոգուրտ «Шоколадный»	հատ	պլաստիկ	250 գ	«Emann»	Գերմանիա	ապրիլ 2003 թ.	տեսանելի փոփոխ. չկան
5 Վաֆլի շոկոլադե «Jacky»	հատ	պլյում. թաղանթ	32 գ	«Solen»	Թուրքիա	հունիս 2002 թ.	առանց տեսանելի փոփոխ.
6 Ըմպելիք նարինջ «ZUKO»	հատ	պլյում. թաղանթ	45 գ	Corpora Tres Monte	Լատվիա	05.98 թ. 24 ամիս	կոնսիստենցիայի փոփոխ.
7 Աղի կրեկեր «Янтарный»	հատ	պոլիէթիլեն	100 գ	ՍՊԸ «Русьхлеб»	Ռուսաստան	հուլիս 2002 թ.	առանց տեսանելի փոփոխ.
8 Քաղցր բարձիկներ	հատ	պոլիէթիլեն	50 գ	Gorgi Biscuit Co, Te	Իրան	նշված է արաբերեն	փքված փաթեթ
9 Կարամել «Beygi»	հատ	թղթե տուփ	25 գ	Beygi Food Industria	Իրան	մարտ 2003 թ.	առանց տեսանելի փոփոխ.
10 Ակտիվ չոր դրոժ «Pakmaya»	հատ	պլյում. թաղանթ	100 գ	Pak Gida Uretim ve	Թուրքիա	փետրվար 2003 թ.	առանց տեսանելի փոփոխ.

ԿԸՀ-ն գրանցեց Վլադիմիր Բադալյանին

Հուլիսի 20-ին թիվ 16 ընտրատարածքում տեղի ունեցավ մեծամասնական ընտրակարգով խորհրդարանական ընտրությունների վերաքվեարկությունը: Վերաքվեարկություն էր նշանակվել Սահմանադրական դատարանի նույն ընտրատարածքում որպես պատգամավորության թեկնածու գրանցված Շավարշ Քոչարյանի դիմումի հիման վրա ընդունված որոշմամբ:

Երեկ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը, հիմք ընդունելով թիվ 16 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի հուլիսի 23-ի որոշումը, որպես ԱԺ պատգամավորի գրանցեց Վլադիմիր Բադալյանին:

Վերաքվեարկությանը մասնակցել էր ընդամենը 7823 ընտրող, անճշտությունները կազմել էին 64: Ընտրված պատգամավոր Վլադիմիր Բադալյանին կողմ էր քվեարկել 5412 ընտրող: Շավարշ Քոչարյանը ստացել էր ընդամենը 1869 ձայն:

Ա. Հ.

Ճշգրտում

Մեր թերթի հուլիսի 24-ի համարում հրապարակված «Գերիշխողների եւ մենատերերի պակաս չունենք» հրապարակման առնչությամբ երեկ խմբագրություն զանգահարեց «Աղամանդ-կ» ընկերության գործադիր տնօրեն Հակոբ Հակոբյանը եւ տեղեկացրեց, որ իր ղեկավարած ընկերությանը շահագործման է տրված միայն «Ջերմուկ» հանքային ջրի հանքավայրը:

Ընդ որում, նա նշեց, որ բացի «Աղամանդ-կ»-ից եւս 2 ընկերություն հանքավայրի շահագործման իրավունք ունեն՝ «Ջերմուկ գրուպը» եւ «Վայոց Ձոր» ՍՊԸ-ն: Ինչ վերաբերում է մյուս՝ «Բջնի», «Դիլիջան», «Հանքավան», «Լոռի», «Արզնի», «Արարատ» հանքային ջրերին, ապա դրանք արդյունահանում են այլ կազմակերպություններ, եւ «Աղամանդ-կ»-ն որեւէ առնչություն այստեղ չունի:

Ա. Հ.

ՀԱՏՈՒԿ ՄՐՑԱՆԱԿ ԿԱՐԼՈՎԻ ՎԱՐԻՈՒՍ

Երբ մարդկային ցավերը խոսում են կինոարվեստի լեզվով

«Վավերագրողը» ֆիլմի առաջին հաջողության առիթով....

Կինոռեժիսոր Հարություն Խաչատրյանը ճանաչված անուն է հայ եւ միջազգային կինոաշխարհում: Նրա նկարահանած 6 վավերագրական եւ 4 խաղարկային ֆիլմերը հանդիսատեսին գրավել են թե բովանդակային, թե ինքնատիպ կինոլեզվի առանձնահատկություններով: Միջազգային պարգեւների ու մրցանակների են արժանացել «Կոնդը»՝ նկարահանված 1987 թվականին, «Սպիտակ քաղաքը»՝ 1988 թ., «Քամին ունայնության»՝ 1989 թ., «Վերադարձ ավետյաց երկիր»՝ 1991 թ., բոլորն էլ՝ «Հայֆիլմ» կինոստուդիայում:

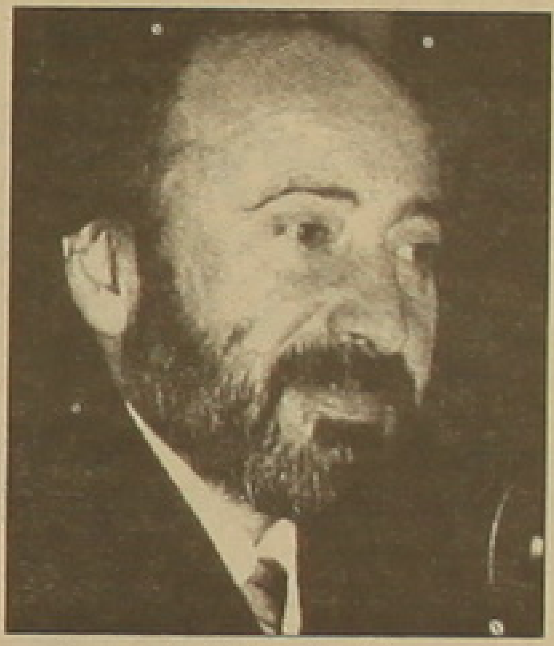

Նրա վերջին՝ «Վավերագրողը» ֆիլմի նկարահանումն ավարտվեց 2003 թվականի հունվարին: Ֆիլմը ընդգրկվեց Մոսկվայում կայացած «Նիկա» միջազգային մրցանակաբաշխության լավագույն հնգյակի մեջ, իսկ մոտ երկու շաբաթ առաջ, ինչպես «Ազգը» գրել էր նախապես, Կարլովի Վարիի 38-րդ միջազգային կինոփառատոնում արժանացավ ժյուրիի հատուկ մրցանակին: Ֆիլմի վերնագիրն արդեն իսկ հուշում է, որ ֆիլմի հերոսը ռեժիսոր-վավերագրող է: Նա իր փոքրիկ խմբով նկարահանում է տարբեր սյուժեներ, որոնք առաջին հայացքից, թվում է, կապ չունեն միմյանց հետ, բայց կողք-կողքի դրվելով՝ ներկայացնում են 90-ականների Հայաստանի իրական ու ամբողջական պատկերը: Անցումային շրջանի դժվարին կյանքի համայնապատկերն է կազմում՝ նորածիններ, ծնողազուրկ երեխաներ, թափառական շներ, մեղավոր ու անմեղ կալանավորներ, որոնց ամենածանր պահին անգամ չի լքում հույսը...

Չեխիայից օրերս վերադարձած Հարություն Խաչատրյանը երեկ մամլո ասուլիս էր հրավիրել «Մոսկվա» կինոթատրոնում: «Ինձ համար այնքան անսպասելի էր այս մրցանակը: Կարծում էի, թե պարզ ու հասարակ, անշուք, վատ ժապավենով նկարահանված մեր ֆիլմը դուր չի գա հեղինակավոր կինոգործիչներին ու եվրոպական հանդիսատեսին, սակայն մեծ էր ուրախությունս, երբ մոտենում էին ինձ ու ասում, որ ֆիլմը արտացոլում է նաեւ իրենց կյանքը, այսինքն համամարդկային է: Դրանից ավելի բարձր գնահատական չէի սպասում», ասաց պրն Խաչատրյանը: Ֆիլմից իրենց հիացմունքը չեն թաքցրել անգամ ժյուրիի անդամները, որոնց արգելված է որեւէ կինոռեժիսորի գովեստի խոսք ասել:

Հարություն Խաչատրյանն արդեն հրավերներ է ստացել մասնակցելու Կանադայում, Կորեայում, Իսրայելում, Մ. Նահանգներում կայանալիք կինոփառատոներին:

Միքայել Ստամբոլցյանի սցենարով ստեղծված ֆիլմը մեր կինոհանդիսատեսը առաջին անգամ դիտելու հնարավորություն կունենա սեպտեմբերին:

Կինոռեժիսորի հաջորդ աշխատանքը «Աշուղ Ջիվանի» ֆիլմն է, որը 2002 թվականից «Հայֆիլմի» արտադրության մեջ է եւ կավարտվի այս տարվա դեկտեմբերին:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Ընտանեկան բժշկությունը Հայաստանում

Բժիշկը պետք է լինի հիվանդի ընկերը եւ ստրուկը:

Հիպոկրատ

Հիվանդի ընկերը լինելուց առաջ բժիշկը նախ պետք է լինի ընտանիքի ընկերը: Զարգացած երկրներում ամեն մի ընտանիք ունի իր ընկեր բժիշկը: Հայաստանում ընտանեկան բժիշկ ունենալու հնարավորությունն ընձեռվել է 2000 թ.-ից:

Ո՞վ է ընտանեկան բժիշկը, ինչպիսի՞ն պետք է լինի նա, այս եւ նմանօրինակ հարցերի պատասխաններ ստանալու համար դիմեցինք առողջապահության ազգային ինստիտուտի ընտանեկան բժշկության ամբիոնի վարիչ **Սամվել Հովհաննիսյանին**:

Զրույցի ժամանակ պարզվեց, որ ընտանեկան բժշկության առաջին փորձերը Հայաստանում արվել են դեռեւս 1992 թ., վերապատրաստվել են 8 բժիշկներ, սակայն իրավական դաշտի բացակայության պատճառով գործընթացը դադարեցվել է: Ներկայումս Հայաստանում կա վերապատրաստված մոտ 150 ընտանեկան բժիշկ եւ 130 բուժքույր:

Հարցի մյուս կողմն է, թե արդյոք նրանք աշխատո՞ւմ են որպես ընտանեկան բժիշկ:

Ընտանեկան բժիշկը, ըստ պրն Հովհաննիսյանի, անկախ տարիքից, սեռից եւ կրոնական դավանանքից, ծագած բժշկական խնդրից կարող է իրականացնել համապարփակ, համալիր բժշկական օգնություն ընտանիքին, ինչպես նաեւ բնակչությանը:

Ընտանեկան բժիշկն, ի տարբերություն հիվանդանոցային համակարգի, կատարում է 4 հիմնական գործառույթ՝ առողջության պահպանում եւ ամրապնդում, հիվանդությունների կանխարգելում, հիվանդությունների բուժում եւ վերականգնում (ֆիզիկապես եւ հոգեպես):

Այն հարցին, թե ինչպես է ընտրվում բժիշկը, պրն Հովհաննիսյանը պատասխանեց. «Ընտրությունն ազատ է: Ոչ մի արգելք չկա: 1996 թ.-ից ազատ ընտրության իրավունքն օրենսդրորեն հաստատված է մեր երկրում: Ընտանեկան բժիշկների նստավայրը կլինի պոլիկլինիկան: Ցանկության դեպքում պոլիկլինիկայի բժիշկները նույնպես կարող են լավ ընտանեկան բժիշկներ լինել: Ինչ վերաբերում է վճարումներին, դրանք կլինեն մատչելի եւ չեն տարբերվի պոլիկլինիկայի գներից: Հուսով եմ, որ մեր ծրագիրն առաջիկա տարիներին իր կայուն տեղը կգտնի բնակչության շրջանակում»:

Հետաքրքրական էր, թե բնակիչներն ի՞նչ կարծիք ունեն այս ծրագրի վերաբերյալ:

Մելանյա Գասպարյան *(կենսաբանական գիտությունների թեկնածու)*- Իմ կարծիքով, Հայաստանում ընտանեկան բժշկության գաղափարը կա վաղուց, որովհետեւ յուրաքանչյուրս գրեթե միշտ դիմում է նույն բժշկին, եւ մեխանիկորեն նա դառնում է մեր ընտանեկան բժիշկը: Ըստ իս, այս ծրագիրը լայն տարածում կունենա, եթե բնակչությունը ֆինանսապես ապահովված լինի:

Աստղիկ Մկրտչյան *(տնտեսագետ)*- Ծրագիրն ինքնին լավն է, մնում է դրան պարզապես լավ ընթացք տալ:

Հակոբ Հակոբյան *(անաշխատունակ)*- Ընտանեկան բժիշկ ունենալը լավ գաղափար է, բայց կարո՞ղ ենք բժկին տեղը տեղին պահել: Հակառակ դեպքում բժիշկն այդքան էլ ընտանեկան չի լինի:

Մարինե Գագագյան *(հաշվապահ)*- Հայաստանում այս ծրագիրն իր կայուն տեղը կգտնի ժողովրդի վճարունակության դեպքում, սոցիալական վիճակի ապահովման դեպքում ժողովրդի գիտակցությունը կհասնի այն մակարդակին, որ դա անհրաժեշտություն է:

Հարցմանը մասնակցած բնակիչներից շատ-շատերն անտեղյակ էին, իսկ ովքեր որոշ չափով տեղյակ էին, խնդրի լուծումը հիմնականում կապում էին սոցիալական պայմանների հետ:

ԾՈՎԻՆԱՐ ՄՈՎՍԻՍՅԱՆ,
ԱՆՆԱ ԳԶՐՅԱՆ

«Հոգեւոր երկրաշարժ» կամ մոլորյալները

Շրջիկ առեւտրականների հանդիպել ենք, շրջիկ գրավաճառների՝ նույնպես: Նրանք հիմնականում բարձրահարկ շենքերում են իրենց ապրանքն իրացնում: Որպես կանոն սիմվոլիկ գներով վաճառվող գրքերը հոգեւոր բնույթի գրականություն է լինում (թեեւ մեկ անգամ փողոցում շրջիկ գրավաճառը սիրային գրականություն էր առաջարկում): Իսկ հիմնականում բաժանում են Բհակտիվեդանտա Սվամի Պրաբհուպադայի մեկնաբանությամբ «Բհագավադ գիտան ինչպես որ է» գիրքը նաեւ հեղինակի կենսագրական եւ ուսմունքը քարոզող այլ գրքեր:

Նրանք մեծ մասամբ զարգացած մարդիկ են եւ հիմնականում տղամարդիկ: Ոչինչ չեն ասում, առաջարկում են գիրքը՝ որեւէ գումարով: Մինչդեռ «եհովականները» իրենց գրքերը մի ժամանակ «իրացնում էին» այգիներում, տարեց մարդկանց ու երիտասարդների շրջանում: Բաժանում էին իրենց «Դիտարանն» ու այլ գրքեր եւ առիթ ստեղծելով՝ սկսում պատմությունները աշխարհի վախճանի մասին: Իսկ տներ այցելում են կանայք՝ զույգ-զույգ, ներս չհրավիրողին եւ իրենց չունկնդրողին գրանցում իբրեւ անհավատների... Շատ ավելի կազմակերպված է գործում «Կյանքի խոսք» կոչվող եկեղեցին, որ տարիներ առաջ սկսել է գործել 8-10 հոգով եւ հազարների է հասել: Ունի թերթ, դպրոց, քաղաքային հավաքատեղիներ, կանոնավոր կազմակերպվող քարոզներ, համախոհների ստվար բանակ, իրենց եկեղեցու խոսքը տարածող «միսիոներներ», ովքեր Հայաստանի մարզեր են այցելում, հանդիպում իրենց տեղի քույրեր-եղբայրներին, լայնացնում շրջանակը: Մեծ միջոցառումները շաբաթ, կիրակի օրերին սովորաբար անց են կացվում հոգեւոր տեքստերով, ժամանակակից երաժշտության եւ պարերի ուղեկցությամբ: Քարոզիչներն աշխատում են իրենց խոսքը տեղ հասցնել ձայնի առավելագույն տոնով, էֆեկտներով:

Ինձ «բախտ» վիճակվեց ներկա գտնվելու Կարեն Դեմիրճյանի անվան մարզահամերգային կենտրոնում հունիսի 8-ին անցկացված հոգեգալստյան (պենտեկոստե) տոնակատարությանը հիշյալ եկեղեցու արարողությամբ: Ասում եմ բախտ վիճակվեց, որովհետեւ այն, ինչի հաղորդակցվեցի, ավելին էր, քան զարմանքը, թերեւս նաեւ՝ վախը: Հոգեւոր սկզբունքների եւ քրիստոնեական հավատքի իմ ընկալումները բախվեցին անսովոր մի երեւույթի: Տասը հազար տեղանոց դահլիճը լեփ-լեցուն էր, սկսած նորածիններից մինչեւ ծերունիներ, հաշմանդամներ, կանայք, երիտասարդներ: Քարոզներին նախորդած երաժշտական (հիմնականում ռոք ոճի) կատարումներից դահլիճն արդեն շիկացած էր: Քարոզներն իրականացվում էին հետեւյալ սկզբունքով՝ սուրբգրային հայտնի ճշմարտությունները մեկնաբանել հնարավորինս մատչելի, եւ շատ բարձր (նաեւ արտիստիկ) ձայնով տեղ հասցնել ասելիքը: Իսկ ասելիքը... թե ինչպես իրենք 8-10 հոգուց այսպես հզորացել, դարձել են մեծ հոտ, թե ինչպես է սուրբ հոգին այցելում ամենահավատավորին, որից հետո բացվում է հոգեւոր տեսողությունը, այնպես, որ կարող ես... տեսնել: Եվ այնպես բարձրաձայնել, թե «Հայաստանը Աստված ունի», որից դահլիճը կարող է դղրդալ եւ երեխաների աչքերը չռվել: Տպավորությունը, մեթոդը պարզ են՝ խոսքի տարբեր հնարքներով մոգական ազդեցություն գործել դահլիճի վրա (ազդեցիկ կրկնություններ, երաժշտություն, հոգեւոր տեքստից մեջբերումներ, մեկնաբանություններ՝ պարզ, մատչելի): Լիուլի, բավարար միջոցներ՝ ամբոխին դարձնելու մի այնպիսի բազմություն, որ ընդունակ լինի կատարել ուզածը: Հիպնո՞ս, ներշնչո՞ւմ: Ի՞նչ անվանես: Հլու կամակատար բազմությունը փայլփլող աչքերը հառած հովվին, «ըմբոշխնում» էր նրա ամեն խոսքը՝ ընկալում իբրեւ բացարձակ ճշմարտություն: Ապա դահ առ դահ մեկ մարդու պես հոտնկայս, աչքերը փակ կամ կիսափակ, գրեթե ինքնամոռացության մեջ հետեւում էր քարոզչի խոսքին: Իսկ ամենից ցնցողն ավարտն էր. նյարդեր էին պետք, որ դիմանային, շուրջ 10.000-անոց մոլեռանդների այս բանակի մռնչոցները հանկարծ վերափոխվեցին: Դահլիճն անսովոր էլեկտրականացավ. այստեղ կարելի էր կորցնել ինքնակառավարումը, ճչալ, բղավել, խելագարվել... Երաժշտական բարձր հարվածներ, քարոզիչների գոռգոռոց: Ամենն արվում էր միտումնավոր, քանի որ հովիվը բացատրեց, որ իրենք գիտեն, թե աղոթքը, քարոզը ինչպես են արվում (հոգու խաղաղ անկյունում, մենության, խոնարհաբար- Մ. Բ.), սակայն այսօր իրենց «հոգեւոր երկրաշարժ է պետք»: Ու 3-ժամյա «հոգեւոր այս երկրաշարժի» ավարտին, անբնական թվացող ոգեւորությամբ հոտնկայս բազմությունը՝ ձեռքերը վեր պարզած, սուրբ հոգու տված «օտար» լեզուներով աղոթք էր անում: Անհասկանալի հնչյունների տեղատարափի մեջ պարբերաբար լսվում էր բեմահարթակում գտնվողների կոչը, թե Հայ եկեղեցի, խոսիր օտար լեզուներով: Աղոթքը բարձր, այս ամենը նկարահանվում է, տեսաժապավենը հասնելու է մինչեւ Ամերիկա, այնտեղ կտեսնեն, որ Հայաստանը մեռած չէ, որ Հայաստանն ապրում է, կա:

«Հոգեւոր երկրաշարժ» էր կատարվում Կարեն Դեմիրճյան կենտրոնում, պատերը ճաք էին տալիս մեր նյարդերի հետ, իսկ ներքեւում՝ պատի երկայնքով շարված եկեղեցու երեցները բավարարված նայում էին իրենց հոտի «հոգեւոր առաջընթացին»: Նրանցից մեկը փողոցներում այնքան հաճախ հանդիպող երեւանցի տղաներին հատուկ բառապաշարով եւ շարժ ու ձեւով դիմեց մեկ ուրիշին՝ ձեռքը շրխկացնելով մյուսի ձեռքին՝ «Ախպեր, աչքդ լույս, սուրբ հոգին էկել ա»:

Ու նաեւ այսպես ենք մենք այսօր 1700-ամյա քրիստոնյա մեր հոգեւոր-մշակութային ժառանգությամբ ներկայանում աշխարհին՝ Կ. Դեմիրճյանի անվան մարզահամերգային կենտրոնից մինչեւ հեռավոր Ամերիկաները: Այստեղ հարկ է դիմել Հայ առաքելական եկեղեցուն՝ որտե՞ղ է դեգերում հայ հավատացյալը, ինչո՞ւ է նա այսպես մոլորվել:

... Իսկ մեր մայրաքաղաքի բնակիչները հոգնել են շրջիկ քարոզիչներից եւ դռները հաճախ չեն էլ բացում: Օրեր առաջ դրան նման թակոցից հետո ձեռքս ընկավ մի գիրք: Կինը միանգամից սկսեց բացատրել, թե իրենք կապ չունեն աղանդների, եհովականների եւ այլոց հետ, թե գիրքը հրատարակել է Հայ առաքելական եկեղեցին, իրենք բաժանում են՝ մարդկանց աղանդներից հեռու պահելու համար:

Ջոշ Մաք-Դաուելի եւ Դոն Ստյուարտի «Մոլորեցնողները» գիրքը տպագրվել է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչատանը՝ Հայ առաքելական եկեղեցու Եկեղեցասիրաց եղբայրակցության եւ «Նոր կյանք» միության թարգմանությամբ եւ խմբագրությամբ: «Սույն գիրքը ցույց է տալիս քրիստոնեության անհամատեղելիությունը աղանդների հետ եւ դիրքը ոչ քրիստոնեական կրոնների եւ օկուլտիզմի նկատմամբ: Հենց այդ պատճառով էլ գիրքը վերնագրել են «Մոլորեցնողները»: **Չենք ուզում ասել, թե այդ խմբերի բոլոր հիմնադիրները դիտավորյալ խաբում, մոլորեցնում են մարդկանց: Գուցե նրանցից ոմանք անկեղծորեն ցանկանում են գտնել ճշմարտությունը, բայց հանգել են այն բանին, որ սատանայի ինտերմեդիայի՝ տիկնիկների թատրոնի դերակատարներ են դարձել»**, գրում են հեղինակները: Նրանք համակարծիք են հասարակության մեջ յուրաքանչյուրի կրոնական համոզմունքի ընտրության ազատության սկզբունքին, բայց հակառակ են բոլոր նրանց, ովքեր աստվածային խոսքի միակ ճշմարիտ տարածողների հավակնությամբ՝ ամբաստանում են ուղղափառ քրիստոնեությունը: Այս տեղեկատուն հրազեկում է հոգեւոր կյանքով ապրողներին եւ հետաքրքրվողներին մի քանի աղանդների, աշխարհիկ կրոնների, օկուլտիզմի համոզմունքներին՝ անդրադառնալով դրանց ստեղծման պատմությանը եւ հիմնադիրներին:

Գիրքը բաղկացած է մի քանի բաժիններից. աղանդի եւ նրա բնորոշ գծերի բնութագրումից հետո ներկայացված է ուղղափառ քրիստոնյաների հավատամքը, ապա անցում է կատարված նախ՝ արեւմտյան (մորմոններ, Եհովայի վկաներ, մունականներ, ունիտար-ունիվերսալ եկեղեցի եւ այլն), ապա՝ արեւելյան (վերազանցական մտասեւեռում կամ տրանսցենդենտալ մեդիտացիա, հարե Կրիշնա եւ այլն) նորագույն (թեոսոֆիա, ֆորում էուս, համընդհանուր եւ հաղթական եկեղեցի եւ այլն) աղանդներին եւ կրոնական հոսանքներին, փոփոխությունների շեմին կանգնած խմբերին (Աստծո համաշխարհային եկեղեցի, յոթերորդ օրվա ադվենտիստներ):

Հավելվածային Ա բաժնում ներկայացված են աղանդների հետ տարվող աշխատանքի փորձ ունեցող կազմակերպությունները, Բ հավելվածում՝ ուղղափառ քրիստոնյայի չորս հոգեւոր օրենքները:

Կարծում ենք սույն հրատարակությունը մարդկանց հոգեւոր կողմնորոշումների համար ուղեցույց-խորհրդատու կարող է լինել: Հատկապես այս կամ այն աղանդի կամ միավորման անդամների հետ զրույցներում կամ հարաբերություններում հեռու կպահի նրանց մեր շուրջ բազմացող զանազան աղանդների ուռկանի մեջ անջուր ձկան պես թպրտալուց:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Մի՞թե Հանրային հեռատեսիլը մեր հայելին է

Հայաստանի հանրային հեռատեսիլը միակն է, որ սիրահույզ պորտային կապ է սփյուռքի ու մայր հայրենիքին միջեւ եւ այն հայելին է, որ մեզ կներկայացնէ առ աշխարհ: Այդ իսկ պատճառով անիկա պետք է չափազանց նախանձախնդիր ըլլա իր հաղորդումներու ներկայացման մեջ:

Սակայն, ավա՜ղ, հաճախ ծիծաղելի կդառնանք օտար հեռատեսիլային մասնագետներու աչքին:

Կզարմանամ, թե ինչու այսքան պատասխանատվության զգացումի պակասը կա: Այս հեռուստատեսությունն այսօր չունի իր համընդհանուր մեկ գիծը, գույնն ու ոճը:

Նպատակ չունիմ զանազան ծրագրերու մասին արտահայտվելու, այլ կուզեմ ուշադրություն դարձնել տվյալ հեռուստաալիքի գեղագիտական ճաշակի, պատկերի, լույսի, գույնի, տեսախցիկներու ու հեռուստատեսային կռունկներու աշխատանքին վրա:

«Հայլուր»-ի պարագային տաղավարի ձեւավորողն, ըստ ընդհանրացած սովորության, ուզած է միջազգային չափանիշներուն համապատասխանեցնել զայն, սակայն ձախողած է: Տաղավարի ետին ֆոնը ըրած է գոց-կապույտ գույնով, մինչդեռ պետք էր ճիշտ հակառակը՝ բաց երանգով, քանի որ «պաղ» լույսի գոյությունը տկար է, եւ հաղորդավարը մռայլ գույնի մեջ կմնա: Փայտագույն մասերը սրճագույն են: Սխալ է: Պետք է ավելի բաց գույնով ըլլա: Իսկ մեկնաբանները պետք է խուսափին գոց գույներով հագուստներ գործածել: Սեւը տխրություն, գույնը բնություն է:

Հարցազրույցներուն դիմահարդարումին մեջ անճաշակության մարմնացումը սեւության մեջ կլողա, լույսը տկար է, իսկ մասնակից հյուրերը խեղճ ու կրակ սեղաններու շուրջ են, «տաղավարը» անճաշակ մարդու գործ, պատերը կարմիր, սեղաններու ծածկոցները կարմիր, բազկաթոռները կարմիր, պատերու տգեղ ձեւավորում, առավել՝ երբեմն հրավիրյալն ալ կարմիր հագուստով:

Այս ամենուն պատճառներեն կարեւորագույնը հեռատեսիլային մասնագետներու, առավել եւս հեռուստաբեմադրիչներու պատշաճ դպրոց չունենալն է Հայաստանի մեջ: Այդ է պատճառը, որ Հայաստանի հանրային հեռուստաթերթին կերեւան հասարակ թերություններ, որոնք աչքի կզարնեն, եւ նույնիսկ հասարակ հեռուստադիտողը կնկատե:

Բարեբախտաբա՛ր, հաջողեցանք այդ կոշտ ու կոպիտ «այո»-ները սրբագրել:

Սակայն դեռ կմնան տեսախցիկին անտանելի եւ անդադար ճոճումները, ետ-առաջ նկարահանումները... Տակավին արտաքսելի կմնան մեկնաբաններու այդ ատամնասեղմ շրթունքներու շարժումները, արտաստուդիական մղտոր նկարահանումները, հարցազրույցներն իրականացնող լրագրողներու ոչ պատշաճ աշխատանքը, ովքեր չեն գիտեր նույնիսկ խոսափողը ձեռքին պահելու ձեւը, առավել եւս ձայնագրիչների առկայությունը հեռուստաէկրանին:

Ի դեպ նշեմ, որ հայաստանյան ներկայիս տեսահոլովակներու շարժանկարային արվեստը զգալի ոստյուն մը կատարած է նկարահանումի կալվածեն ներս: Տեղին է նշել բարեկիրթ համեստության տեր, տաղանդավոր շարժանկարիչ Հրանտ Մովսիսյանի անունը, որուն իրագործած միջազգային չափանիշներով գործերեն մեկն է «Լորկե» մեր ժողովրդային երգին իմաստալից նկարահանումի շարքը: Հոն չկան, ինչպես ամերիկյան ոճով, ամբարտավան եւ վայրագության զգացումներ արտահայտող պատկերներ, այլ կան բանաստեղծական խորքով, ծիածանի գույներով տեսարաններու հորձանք մը, մեղմություն, հոգիի ազնվություն, կարելի է ըսել՝ հոգեգրավ սրբություններ:

Կուզեմ նշել նաեւ, որ կան այլ բեմադրիչներ եւս, որոնց աշխատանքներուն մեջ քիչ չեն հետաքրքրական տեսահոլովակները: Բայց, դժբախտաբար, այդ աշխատանքները միմիայն տասը տեսահոլովակներու (հիթ շքերթ) շարքին իրենց արժանի տեղը կունենան:

Տեսահոլովակները քննարկելեն ետք կուզեմ նաեւ խոսիլ գովազդներուն մասին: Այս ոլորտը, չնայած որ ամենաեկամտաբերն է, ամենապարզունակ ձեւով կներկայացվի: Հեռուստագովազդներու ընթացքին հնչող երաժշտությունները նույնպես ականջ կծակեն եւ շատ հաճախ չեն համապատասխաներ տվյալ գովազդին:

Ի սրտե կմաղթեմ, որ այս տարվա նոր եթերաշրջանին Հանրային հեռուստատեսության պատասխանատուներն առավել խստապահանջ ըլլան եւ իրենց արտադրանքը հասցնեն բարձր մակարդակի: Կկարծեմ, որ առաջին քայլն առնված է: Հեռուստաալիքը վերազինվեր է նորագույն հեռատեսիլային սարքավորումներով: Մնացյալն, արդեն, մասնագետներու արհեստավարժության եւ ճաշակի խնդիր է:

Վերջաբան

Այն հեռուստաալիքը, որ պետք է ամենափայլունն ըլլար, դժբախտաբար ամենատկարն է: Մինչդեռ Հանրային հեռատեսիլի սփռումը կիրականացվի 100-են ավելի երկիրներու մեջ եւ զայն կդիտեն ոչ միայն սփյուռքահայերը, այլեւ օտարները: Այս պարագային մենք կցուցադրենք մեր դեմքը, որովհետեւ հեռուստաալիքը տվյալ հանրության հայելին է:

ԼԵՒՈՆ ՄՈՍԵՅԱՆ
Փարիզ-Երեւան

Ռուսաստանի քաղաքական շրջանակներում, ԶԼՄ-ներում յուրատեսակ արձագանք առաջացրեց Ազգային ռազմավարության խորհրդի «Պետություն եւ օլիգարխիա» զեկուցագիրը՝ նվիրված երկրի ներկա ներքաղաքական իրադրությանը: Ազգայնական մամուլը ողջունեց նրա հիմնական դրույթները եւ տպագրեց տեքստը: Լիբերալ մամուլում են դեֆոլտից հետո սեփականաշնորհված խորհրդային արդյունաբերության գիգանտները, որոնք ինտեգրացված են էկոնոմիկայի ռեալ հատվածի մեջ:

Զեկուցագրի հեղինակների կարծիքով, օլիգարխների գերշահույթների գլխավոր աղբյուրը ծեւականորեն ազգային հարստություն համարվող բնական ռենտայի յուրացումն է: Այսինքն, օլիգարխները ուղղակիորեն պիտի առաջադրվեն առանցքային պետական պաշտոնների համար: Քանի որ նախագահական ինստիտուտը, ինչպես ասվեց, արդեն «կասարել է» իր պատմական առաքելությունը եւ հետագայում օլիգարխների համար կարող է նույնիսկ վտանգավոր դառնալ պետության ղեկավարի արտակարգ լայն լիազորու-

Ռուսաց պետությունը եւ նրա օլիգարխները

լը, հեռուստատեսությունը, ընդհակառակը. նույնիսկ կասկածի տակ դրեցին խորհրդի «լրջության» հարցը, քանի 2002 թ. հիմնադրված այդ հասարակական կազմակերպության մեջ մտնում են 23 հայտնի փորձագետներ՝ քաղաքականագետներ, լրագրողներ, պատմաբաններ: Երկու կողմի դիրքորոշումներն էլ բացատրելի են դառնում, երբ ծանոթանում ես հրապարակմանը:

Վերլուծական ընդարձակ նյութի սկզբում տրված է ռուսաստանցի օլիգարխի բնութագիրը՝ անցյալ դարի վերջին տասնամյակում ծեւավորված իշխանական կառույցի սուբյեկտ, ֆիզիկական անձ, որը բավարարում է կառավարող խավի որոշակի չափանիշները, ստանում է այդ խավի կամ նրա գերակշիռ մեծամասնության համաձայնությունը եւ այլն: Այս իմաստով զեկուցագրի հեղինակներն առաջին հերթին առանձնացնում են Ռոման Աբրամովիչին, Միխայիլ Ֆրիդմանին, Օլեգ Դերիպասկային, Միխայիլ Խոդորկովսկուն, Վլադիմիր Պոտանինին: Պետության կողմից չվերահսկվող 64 խոշորագույն ընկերությունների կապիտալի 85 տոկոսը գտնվում է վերջիններիս պատկանող 8 ֆինանսական խմբերի ձեռքին:

Օլիգարխիական վերնախավի ծեւավորման հիմքը համարվում է չուբայսյան սեփականաշնորհումը, երբ իշխանությունը սեփականության առավել հրապուրիչ օբյեկտները գրեթե անհատույց հանձնեց իրենց «լիազոր» անձանց:

Բերված օրինակներից հիշատակենք միայն մեկը. ՅՈՒԿՕՍ նավթային ընկերության բաժնետոմսերի վերահսկիչ փաթեթը (78 %) Մ. Խոդորկովսկու գլխավորած ֆինանսական խումբը 1995 թ. ձեռք բերեց 350 մլն դոլարով: Ուղիղ երկու տարի հետո կորպորացիայի շուկայական կապիտալը կազմեց 9 միլիարդ դոլար: Խոդորկովսկին ինքը, նախկին կոմերիտական ակտիվիստ, ներկայումս Ռուսաստանի ամենահարուստ մարդն է եւ գերհարուստներից մեկն աշխարհում:

Օլիգարխների մշակած բազային արժեքների համակարգը զեկուցագրում որակված է որպես հակազգային: Նրանք որպես Ռուսաստանի էկոնոմիկայի սուբյեկտներ հանդես են գալիս հիմնականում օտարերկրյա ներդնողների դերում. նրանց սեփականությունը Ռուսաստանի տարածքում ձեւակերպված է արտասահմանյան իրավական անձանց անունով: Ռոման Աբրամովիչն, օրինակ, 2003 թ. իրեն պատկանող ձեռնարկությունների բաժնետոմսերը «վաճառելով» անգլիական ընկերություններից մեկին, ըստ էության շարունակում է վերահսկել վերջինիս:

Զեկուցագրում սպանիչ բնութագիր է տրված օլիգարխների անձնական-ընտանեկան ռազմավարությանը՝ այն կապված է Արեւմուտքի եւ գրեթե ոչ երբեք Ռուսաստանի հետ: Օլիգարխների մեծ մասի ընտանիքները մշտապես բնակվում են Ռուսաստանից դուրս, ժառանգները սովորում են արտասահմանում:

Նշելով, որ 1990-1999 թթ. Ռուսաստանից արտահանվել է 150 միլիարդ դոլար, խորհուրդը հետեւյալ հետեւությունն է անում. պետական ռազմավարության եւ կորպորատիվ ռազմավարությունների համակարգը մշակելիս օլիգարխները հաշվի չեն առնում ժողովրդի մեծ մասի շահերը, քանզի գտնում են, որ ռուս ժողովրդին բնորոշ է հարատեւ հնազանդությունը ճնշիչ ուժի նկատմամբ, ինչի ապացույցն է, մասնավորապես, ստալինյան դաժան ժամանակաշրջանը:

Ներկա փուլում օլիգարխների տնտեսական հզորության հիմքը կազմում են դեֆոլտից հետո...

Ռոման Աբրամովիչ

Միխայիլ Ֆրիդման

խմբավորումների տնտեսական ռազմավարության հիմքը շահութաբեր բիզնեսների զավթումն է կամ գնումը (նրանք հազվադեպ են նոր գործ ստեղծում): Օրինակ է բերված էներգետիկայի շուրջ ծավալված դաժան պայքարը, երբ օլիգարխները ձգտում են տարածաշրջանային էներգետիկ ընկերությունները մտցնել իրենց խմբավորումների կազմի մեջ: «ЕЭС России» պետական էներգետիկ մենաշնորհի հզորությունների անցումը նոր սեփականատերերին կարեւոր քայլ կդառնա օլիգարխիան երկրում որպես գերիշխող ուժ հաստատելու գործում:

Վերլուծելով օլիգարխների լոբբիստական գործունեությունը, նշվում է, որ այդ խմբավորումները սերտ կապեր ունեն դաշնային եւ տարածաշրջանային իշխանական կառույցների հետ՝ սկսած նախագահի աշխատակազմից ու կառավարությունից: Պետդումայում գործում է նավթային հզոր լոբբին, Դաշնային խորհրդում հիմնականում նրանց «նշանակած» մարդիկ են եւ այլն:

Այնուհետեւ գնահատելով օլիգարխների գործունեության որոշ դրական կողմեր (ինտեգրացումը համաշխարհային էկոնոմիկայի մեջ, հայրենական ներդրումներ, նավթի ինքնարժեքի նվազումը եւ այլն), Ազգային ռազմավարության խորհուրդը ցավով արձանագրում է, որ օլիգարխիական դասակարգը երկրում այդպես էլ չդարձավ ազգային, սոցիալական առումով պատասխանատու ընտրախավ: Կոռուպցիայի, պետության գործունեության թուլացման գլխավոր աղբյուրը օլիգարխների նիհիլիստական վերաբերմունքն է պետության նկատմամբ, նրանց ապօրինի ակտիվությունը տնտեսական կյանքում եւ այլն: Տարբեր գնահատումներով, 2 տոկոս կազմող ամենահարուստ ռուսաստանցիներին բաժին է ընկնում բնակչության ողջ դրամական եկամուտների 35 տոկոսը, իսկ 10 տոկոս կազմող ամենաաղքատներին՝ ընդամենը 2,4 տոկոսը: Նման հսկայական խզում չկա աշխարհի ոչ մի զարգացած երկրում:

Զեկուցագրի թերեւս ամենաուշագրավ հատվածը վերաբերում է օլիգարխների հեռանկարային քաղաքական նպատակներին: 2003 թ. սկզբին, նշում է խորհուրդը, նոր միտում նկատվեց «օլիգարխիա-պետություն» փոխհարաբերությունների համակարգում: Օլիգարխները հանգել են այն եզրակացության, որ առաջնային սեփականաշնորհման ավարտից հետո նախագահական ինստիտուտը ոչ այնքան երաշխիք է կառավարող խավի համար, ինչքան մուտք ապահովելու աղբյուր: Նրանց կարծիքով, գործող քաղաքական վերնախավը անարդյունավետ է կառավարչական կադրերի տեսանկյունից:

պությունների բերումով՝ ընդունակ կողմնորոշելու իշխանության հիմքային փիլիսոփայությունն ու տեխնոլոգիան, ինչպես նաեւ քանի որ օլիգարխներն իրենք որպես ֆիզիկական անձինք հրապարակային քաղաքական ռեսուրս չունեն համազգային ուղղակի ընտրություններում հաղթելու համար, ուստի «անհրաժեշտություն է առաջանում» սահմանափակել ՌԴ նախագահի լիազորությունները եւ Ռուսաստանը նախագահական հանրապետությունից վերածել նախագահական-պառլամենտականի: Երկրի նման վերափոխման հիմնական գաղափարախոսը ՅՈՒԿՕՍ-ի նախագահ Միխայիլ Խոդորկովսկին է: Նրան բացահայտ եւ ոչ բացահայտ պաշտպանում են օլիգարխիական ընտանիքի մյուս գլխավոր ներկայացուցիչները՝ Ռ. Աբրամովիչը, Օ. Դերիպասկան, Մ. Ֆրիդմանը: Նման խնդիրը պահանջում է որոշակի փոփոխություններ մտցնել ՌԴ սահմանադրության մեջ: Դրան կարելի է հասնել գերիշխող բիզնեսի կողմից վերահսկվող Պետդումայի միջոցով: Ընդսմին, ըստ մտահղացման, Պետդումայի հանդուրժողականությունը կարելի է ապահովել օլիգարխների եւ հիմնական կուսակցությունների փոխգործողության համակարգով, իսկ ՌԴ սուբյեկտների պառլամենտները վերահսկելի կդառնան տարածաշրջանային էկոնոմիկայի վրա օլիգարխների ազդեցության մակարդակով: Արդեն 2004 թ. կարող է ձեւավորվել պառլամենտին ենթակա ու նրան հաշվետու կառավարություն, որի նախագահի նախընտրելի թեկնածու համարվում է նույն Միխայիլ Խոդորկովսկին:

Զեկուցագրի հեղինակներն աներկբա զգուշացնում են պետական հեղաշրջման մասին: Եթե օլիգարխների երբը չկանգնեցվի, ապա հարվածի տակ կդրվի երկրի արդյունավետ արդիականացումը: Միանգամայն ակնհայտ է, որ «օլիգարխիական արդիականացման» գաղափարի կասեցումը մերձակա հեռանկարում բնավ էլ երաշխավորված չէ: Բայց Ռուսաստանը պատմական հնարավորություն ունի եւ այն պետք է օգտագործել, կոչ է արվում զեկուցագրում:

Իմ կողմից կուզենայի ասել, որ Ռուսաստանի հրեաների վերաբերյալ իմ բնավ էլ ոչ ազգեսիվ մի նյութի կապակցությամբ ինտերնետում ինձ անվանել էին անտիսեմիտ: Եթե այս զեկուցագրում ուշադրություն դարձնեք հիշատակված ազգանուններին ու դրանք կրող անձանց վերոնշյալ գործողություններին ու նպատակներին, ապա իմ մտացածին «անտիսեմիտիզմը» սոսկ մանկական խաղ կթվա:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Մոսկվա

ԼԱՐՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ ԻՐԱՆԻ ԵՎ ԿԱՆԱԴԱՅԻ ՄԻՋԵՎ

Լրագրողուհու սպանության պատճառով Կանադան Իրանից հետ է կանչել դեսպանին

Կանադան երեկ դիվանագիտական ճնշում է սկսել Իրանի վրա՝ Թեհրանից հետ կանչելով իր դեսպանին: Կանադայի արտգործնախարար Բիլ Գրեհեմի խոսքերը վկայակոչելով, Ֆրանսպրեսը նշում է, որ դեսպանը պետք է վերադառնա մինչեւ շաբաթավերջ, որպեսզի հստակեցվեն հակաիրանական հետագա գործողությունները:

Ներկայիս լարվածության պատճառն իրանական ծագումով կանադացի ֆոտոթղթակից Զահրա Քազեմիի առեղծվածային մահն է եւ թաղումն իրանական Շիրազ քաղաքում:

Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ իրանական եւ կանադական քաղաքացիություն ունեցող 54-ամյա լրագրողուհին Իրանում ձերբակալվել էր հունիսի 23-ին, երբ լուսանկարում էր Թեհրանի բանտերից մեկը: Սաստիկ ծեծի հետեւանքով նա բանտում մահացել էր հուլիսի 10-ին:

Կանադայի իշխանությունները պահանջում են, որ Զահրա Քազեմիի դիակը վերադարձվի Մոնրեալ, որտեղ բնակվում է նրա ընտանիքը: Հանգուցյալի որդին՝ Ստեֆան Հաշեմին պնդում է, որ Իրանում բնակվող տատը դստերը Շիրազում թաղելու համաձայնություն է տվել՝ վախենալով իշխանությունների հալածանքներից:

Կանադան ուզում է անկախ դիահերձում իրականացնել լրագրողուհու մահվան ստույգ պատճառը պարզելու համար, քանի որ իրանցի պաշտոնյաները հակասական պատճառներ են նշում:

Իրանի արտգործնախարարության խոսնակն «անընդունելի» է որակել Կանադայի պահանջն «իրանահպատակ անձի» կապակցությամբ, նշելով, որ Զահրա Քազեմին Իրան է մուտք գործել իրանական անձնագրով:

Կանադան ի վիճակի է նաեւ տնտեսական ճնշում գործադրել Իրանի վրա, որը Միջին Արեւելքում կանադական հացահատիկի խոշորագույն գնորդն է:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Իրաքում ամերիկացիները նոր զոհեր են տալիս

Իրաքում տեղաբաշխված ամերիկյան 101-րդ օդադեսանտային դիվիզիայի 3 զինվորներ երեկ սպանվել են Իրաքի հյուսիսում հրազենով եւ հակատանկային նռնակներով իրականացված պարտիզանական հարձակման ժամանակ: Այդ մասին Ֆրանսպրեսի թղթակցին հայտնել է ամերիկացի զինվորական խոսնակ Թոդ Պրուդենը, չմանրամասնելով, թե ստույգ որտեղ է ձեռնարկվել հարձակումը:

Նախորդ օրը Մոսուլի մոտակայքում նույնտիպի զենքերով ձեռնարկված երկու տարբեր հարձակումների հետեւանքով սպանվել էին 2 ամերիկացի զինվորներ եւ 7 ուրիշներ էլ վիրավորվել էին: Նույն օրը ԱՄՆ պաշտպանության նախարար Դոնալդ Ռամսֆելդը լրագրողներին հայտարարեց, որ «շուտով» հրապարակվելու են Սադդամ Հուսեյնի սպանված որդիներ Ուդեյի եւ Քուսեյի լուսանկարները:

Իրաքում ամերիկյան ուժերի գլխավոր հրամանատար, գեներալ Ռիկարդ Սանչեսն իր հերթին հայտարարել է, որ ձերբակալվել է Հուսեյնի հանրապետական գվարդիայի նախկին հրամանատար Բարզան Աբդ ալ Գաֆուր Սուլեյման Մաջիդ ալ Տիկրիտին: Իրաքում որոնվող 55 նախկին պաշտոնյաների ցանկում նա զբաղեցնում է 11-րդ տեղը: Մինչեւ օրս այդ 55 անձանցից 37-ը ձերբակալվել են:

Հուսեյնի որդիներին մատնել է նրանց ազգականը

Հայտնի են դարձել Մոսուլում Սադդամ Հուսեյնի որդիներ Ուդեյի եւ Քուսեյի սպանության նոր մանրամասնություններ: Ամերիկյան ABC հեռուստաընկերությունը հաղորդել է, որ նրանց մատնած խորհրդավոր իրազեկիչը Սադդամ Հուսեյնի մորաքրոջ որդին է՝ Շեյխ Նավաֆ ալ Զայդան Մուհամմադը:

Մոսուլի բնակիչները միանգամայն վստահ են, որ մատնիչը Մուհամմադն է: Ուդեյը, Քուսեյը եւ նրանց թիկնապահները թաքնվում էին հենց Մուհամմադի տանը, որն ամերիկացիների հարձակումից անմիջապես առաջ կնոջ եւ դուստրերի հետ հեռացել էր ամերիկյան հատուկ ջոկատի ուղեկցությամբ: Դա չէր կարող լինել պարզ զուգադիպություն:

Մոսուլի դրամատիկ դեպքերից հետո Մուհամմադն ամերիկյան ռազմակայաններից մեկում է: Նա չի կարող քաղաք վերադառնալ, քանի որ մոսուլցիներից շատերը նրան համարում են դավաճան եւ պատրաստ են հաշվեհարդար տեսնել նրա հետ: Եթե իրազեկիչն իրոք Մուհամմադն է, ապա հենց նա է ստացել ամերիկացիների խոստացած 30 մլն դոլարը:

Սեպտեմբերին ԿԺԴՀ-ն իրեն կհռչակի միջուկային տերություն

Հյուսիսային Կորեայի անկախության օրը՝ սեպտեմբերի 9-ին, այդ երկիրն իրեն կհայտարարի միջուկային տերություն: ԿԺԴՀ կառավարության բարձրաստիճան ներկայացուցիչներից մեկին վկայակոչելով այդ մասին տեղեկացնում է «Վաշինգտոն թայմս» թերթը:

Այդ քայլին ԿԺԴՀ-ն թերեւս չդիմի, եթե ԱՄՆ-ը լուրջ զիջումներ չկատարի հյուսիսկորեական միջուկային ծրագրին առնչվող բանակցությունների ընթացքում, նշել է կորեացի պաշտոնյան:

Միջուկային տերության կարգավիճակը ԿԺԴՀ-ին թույլ կտա անցկացնել զանգվածային ոչնչացման զենքի փորձարկումներ եւ ձեռնամուխ լինել դրա արտադրությանը:

Պ. Ռ.

Անրի Թոմա եւ Շահան Շահնուր

Գրիգոր Շահինեան

Անկասկած, հայ գրականության ամենահետաքրքրական դեմքերից է Շահան Շահնուրը։ Թերեւս նրանցից ամենաըմբոստը եւ, պատահովաբար, ամենից ավելի արգելքներ չհանդուրժողը։ Կարոտի գրականություն չէ նրանը, թեեւ կարոտն ամենախորը զգացել ու մեկնաբանել է նա։ Նրանը մաքուր ճշմարտության անկաշկանդ որոնման գրականություն է, որն իր գեղարվեստական բարձրարժեք դրսեւորումը գտավ նրա առաջին ու վերջին վեպով 1924 թ. Փարիզի «Յառաջում» թերթոնի ձեւով լույս տեսած «Նահանջն առանց երգի» երկով։ Այնուհետեւ նրա հրատարակած բոլոր պատմվածքներում եւ ակնարկներում՝ «Յարալէզներուն դաւաճանութիւնը», «Թերթիս կիրակնօրեայ թիւը», «Զոյգ մը կարմիր տետրակներ», «Բաց տոմարը», «Կրակը կողքիս», ինչպես նաեւ հետմահու 1995 թ.-ին «Յառաջի» խմբագրության կողմից լույս ընծայված «Սիրտ սրտի» ժողովածուում նա պահպանեց իրականության ընկալման եւ արվեստի ըմբռնման այն բարձր ցուցանիշը, որը նախասահմանվել էր դեռեւս «Նահանջում»։ Շահնուրն ունեցավ նաեւ հայ գրականությունից ընկրկման տեւական մի ժամանակաշրջան 1940-ական թթ.-ից մինչեւ 1957 թ., երբ սկսեց ֆրանսերեն ստեղծագործել Արմեն Լյուբեն գրչանունով։ Ֆրանսիական կարեւոր հրատարակչությունների կողմից լույս ընծայված նրա հատորները եւ գրական ամսագրերում տպագրված գործերը ճանաչում եւ հեղինակություն բերեցին նրան ֆրանսիական գրական նեղ շրջանակներում, որտեղից նրա մտերմությունները ֆրանսիացի մի շարք գրողների եւ գրաքննադատների հետ, որոնցից մեկի մասին է վկայում լիբանանահայ գրականագետ եւ շահնուրագետ Գրիգոր Շահինյանի ստորեւ հրատարակվող ակնարկը, գրված «Ազգի» խնդրանքով Շահնուրի ծննդյան 100-ամյակի առթիվ։ Հավելենք, որ մեր թերթը հետագայում նոր հրապարակումներով կանդրադառնա շահնուրյան գրականությանը, որն այնքան էլ ծանոթ չէ հայաստանյան հասարակությանը։

Շահան Շահնուրի ֆրանսացի բարեկամներուն մէջ մասնաւոր տեղ մը կը գրաւէ Անրի Թոման։

Միւսները բարեկամ են բառին արմատական եւ սովորական իմաստով։ Բարի՛ կը կամենան Շահնուրին, կօգնեն անոր հայկական անունի եւ ֆրանսական գրչանունի տարբերութենէն ծնած վարչական շփոթ կացութիւններ պարզաբանելու համար, քերթողագիրքերուն հրատարակութեամբը կը զբաղին եւ գրական մրցանակներ ապահովելու կաշխատին։

Անրի Թոման մտերիմն է։ Մատլէն Ֆոլէնին պէս այցի կերթայ Շահնուրին հարաւային Ֆրանսայի բուժարանները, զգացական կեանքին վերաբերող խոստովանութիւններ կը լսէ, մինչեւ իսկ յատուկ պատուէրներ կը կատարէ եւ հաւատարիմ կերպով կը թղթակցի հիւանդ իր բարեկամին հետ։

Թոման ժամանակակից ֆրանսական գրականութեան հետաքրքրական դէմքերէն է։ Ծնած է Անկլըմոն, Ֆրանսայի արեւելքը, պատանեկութիւնն ու երիտասարդութիւնը անցուցած է Փարիզի մէջ, ուր աշակերտած է նշանաւոր Ալէնին Անրի Դ. լիսէին մէջ։ Ատեն մը ապրած է Լոնտոն, ուր աշխատակցած է B.B.C-ին, ատեն մըն ալ Միացեալ Նահանգներ, ուր դասախօս եղած է Պրանտիս համալսարանը։ Կեանքի վերջին շրջանին կապրէր Փարիզ, ուր փոքր բնակարան մը ունէր, եւ Ֆրանսայի ատլանտեան ափին կամ կղզիի մը վրայ։

Մետիսի, Ֆեմինա եւ Վալերի Լարպօ մրցանակներու դափնեկիր, գնահատուած բանաստեղծ ու վիպագիր եւ փնտռուած թարգմանիչ, տասնեակ մը բանաստեղծական ժողովածուներու եւ մօտաւորապէս կրկին թիւով արձակ երկերու հեղինակ էր Անրի Թոման, բայց լայն հասարակութեան շատ ծանօթ չէր։ «Լուսանցքային» հեղինակ իր ֆրանսագիր հայ բարեկամին պէս մաս չէր կազմեր գրական այժմէութեան, բայց սիրուած էր ու կը փնտռուէր գիտակներուն կողմէ։ Իր քերթողութիւնը մասնաւոր շեշտ մը ունի, վէպերն ալ բանաստեղծական եւ ինքնակենսագրական տարրեր, որոնք գրական հոսանքի մը չեն կապեր զինք։

Շահնուր-Թոմա թղթակցութիւնը երեք տասնամեակ տեւած է եւ հարիւրաւոր նամակներու գրութեան առիթ ստեղծած։ Թոմայի նամակները չկան Շահնուրի արխիւին մէջ, բայց իր Շահնուրի գրածները պահուած են։ Անոնց մեծ մասը ներկայիս կը գտնուի Թոմայի այրիին քով, պզտիկ մաս մըն ալ իմ։ Այս վերջինները նամակ, բացիկ, երկտող, քառասնեակ մըն են ու կը վերաբերին 1958-1972 տարիներուն։ Անոնց թուականային բացերը եւ նամակագրութեան միջին յաճախականութիւնը եթէ նկատի ունենանք, կրնանք հաշուել միւս նամակներուն մօտաւոր քանակը. 200-էն աւելի ըլլալու են անոնք։ Թոմա այս նամակները յանձնած է ինծի մեր հանդիպումներէն մէկուն ընթացքին եւ խոստացած նաեւ յանձնել միւսները, երբ գտնէ զանոնք։ Իր նամակներէն երկուքին մէջ ակնարկութիւններ կան այս իրողութիւններուն։

Փարիզ, 26 դեկտեմբեր 1978

Սիրելի բարեկամ

Բարեկամութեան լաւագոյն փաստը, որ կրնայի տալ ձեզի այս Ծնունդին եւ նոր տարուան առիթով, Արմէն Լիւպէնի իմ մէկտեղած բազմաթիւ նամակներուն պատճէնահանումը պիտի ըլլար։ Բայց այս աշխատանքը աւելի երկար եւ մանաւանդ աւելի բարդ դուրս եկաւ քան կը կարծէի։ Յունուարի ընթացքին եղած կըլլայ։

Այս պատճէնահանումը յունուարին ալ չկատարուեցաւ։ Երբ դարձեալ հանդիպեցանք, 1979-ի ամառուան եւ աշնան ամիսներուն, Թոման ինծի յանձնեց նամակներու բնագիրները։ Անոնք իր Ֆրանսա վերադարձէն ետք ստացուած են։ Նախորդներուն անդրադարձ մը կայ 1982-ի փետրուարին ինծի ուղղուած նամակի մը մէջ.

Փարիզ, շաբաթ 13 փետրուար 82

Սիրելի Գրիգոր

Շատոնց ստացած եմ ձեր նամակը ի պատասխան իմ այն նամակին, որուն մէջ կը խօսէի Արմէնէն մեծ թիւով նամակներ գտած ըլլալուս մասին։ Անոնք դիզուած են ճամբորդական պայուսակի մը մէջ աւելի քան 12 տարիներու ընթացքին, Անգլիա եւ Ամերիկա, յետոյ Ֆրանսա վերադարձիս (1960 թուականին), որմէ ետք չէի բացած պայուսակը։ Աղջիկս է որ անդրադարձաւ անոր գոյութեան։

Շահան Շահնուրը Անրի Թոմայի հետ 1947 թ.

Թոմա այս նամակները չտուաւ։ Ոչ չկամութեամբ, այլ, կենթադրեմ, իր պոհեմ խառնուածքին բերումով։ Կը խոստանար ու կը մոռնար, կը փափաքէր հաւաքել ու դասաւորել, բայց կը ծուլանար։

Ես ալ յանցաւոր եմ։ Իննսունական թուականներուն սկիզբը Փարիզ կը գտնուէի, երբ ինք իր սիրելի Պրըթանիի հեռաւոր մէկ քաղաքն էր։ Առաջարկեց, որ երկու-երեք օրով քովը երթամ։ Սկիզբը ընդունեցի, յետոյ հրաժարեցայ երթալէ՝ ճամբորդութեան երկարութիւնը եւ դժուարութիւնը հաստատելէ ետք։ Հիմա կը զղջամ։ Վերջին անգամ մը կը տեսնէի զինք եւ վստահաբար կը ստանայի հարիւրաւոր նամակները, որ մնացած էին պայուսակին մէջ։

Այսքանը՝ Անրի Թոմային եւ իր նամակներուն մասին։ Ահաւասիկ նաեւ Շահնուրի մէկ նամակը ուղղուած իրեն։

Սէն Ռաֆայէլ, 23 Սեպտ. 72

Սիրելի Անրիս

Սիրտ չունէի խօսելու ձեզի (1) այս նոր վիրաբուժական միջամտութեան մասին, որուն ստիպուեցայ ենթարկուիլ, ոչ ալ, անշուշտ, անոր յետ-վիրահատական բարդութիւններուն։ Բաւական յոգնեցուցած եւ ջլատեցուցած էի արդէն բարեկամներս խօսելով այս անիծուած շրջան ցաւերուն մասին, որոնցմէ բնաւ պիտի չազատիմ։ Խորքին մէջ գործողութիւն մը չնչին բան է համեմատած ընդհանուր տկարութեան այն վիճակին, որ կը թունաւորէ կեանքս եւ որուն դէմ նշտարը անզօր է բոլորովին։ Գիշերներս շատ աւելի սոսկալի են, որովհետեւ մնայուն անքնութենէ կը տառապիմ։ Մահճակալի եզրին նստած՝ ջրանիւի հիւծեալ ձին եմ ես, որ կը նահատակուի ժամերը եւ վայրկեանները պարտելով։ Կը մտածեմ Ժիտին (2) մասին, որ քնաբերներու աղուոր հաւաքածոյ մը ունէր, եւ հարց կու տամ ես ինծի. արդեօք Առնոյի (3) ջուրերո՞ւն մէջ կը նետէր զանոնք սերմնացանի վեհապանծ (4) շարժումով, ժամը երեքի ատեններս, թէ՞ կօգտուէր անոնցմէ։ Ես ոչ մէկ օգուտ կը քաղեմ։ Խծծուած մազոզն եմ, որ սենեակի մէկ անկիւնէն միւսը կերթեւեկէ եւ կը հիւսէ, կը հիւսէ, կը հիւսէ չես գիտեր ինչ պատանք։ Սուրճ կեփեմ, առանց աղի բլիթ մը կուտեմ (ճնշումը)։ Առտուն այնքան անուժ կըլլամ, որ հազիւ «Նիս-Մաթէն» (5) կրնամ կարդալ։ Ի դէպ, այսօր ան կը տեղեկացնէ Մոնթեղանի (6) անձնասպանութիւնը։ Իսկապէս կը հիանամ մարդուն վրայ։ Նոյն բանը ըրած պէտք է ըլլայի ես, եթէ վատ եղած չըլլայի։

Հոմը (7) ինքզինք կը ցուցադրէ պերճաղիճի մը պէս, ի տարբերութիւն բուժարաններուս, որոնք կը պահուըտէին անտառներու խորքը։ Մարդիկ սենեակս կը մտնեն, ինչպէս ջաղացք մը պիտի մտնէին՝ հակառակ տնօրէնութեան կողմէ դրուած անցարգելին։ Երբեմն շատ հեռուէն կու գան զիս տեսնելու։ Գրասէր փաստաբան մը, բարձրաստիճան կղերական մը, նախարար մը (Խորհրդային Հայաստանի)։ Մասնաւոր աշխարհ մը կը կազմեն անոնք, համակրելի եւ ջերմ, բայց յայտնօրէն անմասն իմ մտերիմ դժոխքէս։ Փարիզը հազար քիլոմեթր անդին է եւ ես շատ քիչ վստահութիւն ունիմ ուժերուս վրայ ճամփորդութեան վտանգը յանձն առնելու համար։

Եւ սակայն գացի Փարիզ, գեղեցիկ եղանակին, չեմ գիտեր ո՛ր տարին, մեր Միսքրալով (8), որ իր արծաթափայլ թեւերը պարզած էր։ Տեսայ Ֆոլէնները (9)։ Ֆոլէնը, ինք, յօդի կաթուածէ կը տառապի, թեւը անշարժացած՝ քնարի ձեւով։ Խղճալի էր տեսքը։ Մատլէնը չկրցաւ Պրէնները (10) բռնել հեռախօսով։ Իսկ դուք Պրիւնուա էիք։ Ֆէտէրէներու պատը (11) վերատեսնելու գացած ատենս հանդիպեցայ Էլիւարին (12), որ սիրահարօրէն զարդարուած էին թարմ ծաղիկներով, հարսի զամբիւղի մը պէս։ Երբ կայցելէի Մեծ Թրիանոնը (13) (պզտիկն ալ), որ չէի տեսած, բարեկամական կապ հաստատեցի անծեղի մը հետ, նարինջի հիւթ մը խմելու ատեն։ Հանդիպումը տեղի ունեցաւ դալար հովանոցի մը տակ եւ արեւն ալ մասնակից էր տօնին։ Փարիզ կեցութեանս ընթացքին տրամադրութեանս տակ վարորդ մը (14) ունէի, կամաւոր անշուշտ։

Ստացած եմ չէք մը, որ չեմ կրնար գործածել, քանի Հոմը կը գոհացնէ բոլոր պէտքերս։ Կը հասկնաք ինչ ըսել կուզեմ։ Թեթեւութիւն կը պատճառէք (15)։

Կը համբուրեմ ձեզ
Արմէն (16)

Որպէս վերջաբան իրենց ժամանակի երկու ինքնատիպ այս գրողներու թղթակցութեան մասին այս ակնարկին ըսեմ, որ իմ քովս գտնուող նամակներուն վերջին կայքը Երեւանի Գրականութեան թանգարանը պիտի ըլլայ անշուշտ։ Լաւ պիտի ըլլար, եթէ Թանգարանի տնօրէնութիւնը հետաքրքրուէր նաեւ Թոմայի այրիին քով մնացած արխիւով։

(1) Յոգնակիի այս գործածութիւնը ֆրանսերէն լեզուի մէկ իւրայատկութիւնն է եւ պաշտօնականութիւն չենթադրեր բնաւ։
(2) Անտրէ Ժիտ, ֆրանսական ժամանակակից գրականութեան նշանաւոր դէմքերէն։
(3) Իտալական գետ, որ Ֆիրենծէէն կանցնի։
(4) Ակնարկութիւն Վիքթոր Հիւկոյի մէկ բանաստեղծութեան վերջին տողին, որմէ յայտնապէս ներշնչուած է Դանիէլ Վարուժան իր չքնաղ «Ցան»-ը յօրինելու համար։
(5) Ֆրանսական գաւառային օրաթերթ։
(6) Ֆրանսացի յայտնի գրող։ 76 տարեկանին կուրցած էր, եւ նկատելով որ իր կարողութիւնները աստիճանաբար կը նուազին, որոշեց անձնասպան ըլլալ եւ կեանքին վերջ տուաւ 21 սեպտեմբեր 1972-ին։
(7) Հայկական տունը, ուր Շահնուր ապաստան գտած էր կեանքի վերջաւորութեան։
(8) Շոգեկառքին անունն է հաւանաբար։ Միսքրալը հարաւային Ֆրանսայի նշանաւոր հովերէն մէկն է։
(9) Ժան Ֆոլէն, բանաստեղծ, եւ կինը՝ Մատլէն։
(10) Ժաք Պրէննէր, Շահնուրի բանաստեղծութիւններու ամբողջական ժողովածուին «Ֆէօ քոնթր ֆէօ» («Կրակ ընդդէմ կրակի») հատորին հրատարակիչը։
(11) Փէր Լաշէզ գերեզմանատան մէջ գտնուող պատ, որուն առջեւ, 1871-ին, կառավարական ուժերը գնդակահարեցին Փարիզի Համայնքի (Կոմմունա) ըմբոստները։
(12) Բանաստեղծ Էլիւարի շիրիմին մասին է խօսքը։
(13) Վերսայի պալատի շրջափակին մէջ գտնուող պալատներ։
(14) Շահնուր թուական եւ անուն չի յիշատակեր, բայց ամենայն հաւանականութեամբ մանրամասնութիւնները կը վերաբերին այն այցելութեան, որուն ընթացքին Արփիկ Միսաքեանը հիւրընկալած է զինք իր տունը եւ պտտցուցած։
(15) Ուրիշ անգամներ ալ Շահնուր նման նուրբ պատճառաբանութիւններով բարեկամին ղրկած է իրեն տրուած նուէրը կամ դրամը։
(16) Այսպէս, մանրատառով գրուած է անունը։

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Հասարակական գործիչ եւ թարգմանիչ

Հայաստանի գրողների միության կլոր սրահում երեկ հանդիպում էր կազմակերպված սփյուռքահայ հասարակական գործիչ, թարգմանիչ, արձակագիր Ռաֆֆի Քանդյանի հետ։ Իբրեւ գրող Ռաֆֆի Քանդյանը (Քեբաբջյան) քիչ հայտնի է հայաստանցի ընթերցողին, գուցե նաեւ՝ գրական միջավայրին։ Նա առավել ծանոթ է հայ-գերմանական հարաբերությունների զարգացման մեջ իր ազդեցիկ գործունեությամբ, հայոց ազգային հարցերին՝ իր նվիրումով։ Նկատի ունենալով գերմանահայ համայնքի սակավությունը եւ համեմատաբար ցաք ու ցրիվ վիճակը, Ռաֆֆի Քանդյանի դերը հատկապես կարեւորելի է այս հարցերում եւ դրականորեն է նպաստել գերմանահայ համայնքի միավորման գործընթացին։ Ծագումով Պոլսից՝ Ռ. Քանդյանը 1964-ին տեղափոխվել է Գերմանիա, Գյոթինգենի համալսարանում ստացել դոկտորի աստիճան՝ քիմիա մասնագիտությամբ։ Այժմ ապրում է Հանովերում։ Հասարակական գործունեությունը սկսել է վաղուց. 1973-1999 թթ.

խմբագրել է «Հայ-գերմանական թղթակցություն» գերմաներեն (այժմ՝ ADK) հանդեսը՝ հիմնադրված Բեռլինում 1914 թ. «Մաշտոց» անվանումով։ 1999 թ.-ից մինչեւ 2003 թ. հունվարը «Հայ-գերմանական ընկերության» նախագահն էր, որը հիմնադրվել է 1914-ին՝ Յոհաննես Լեփսիուսի գլխավորությամբ, իսկ մինչ այդ ժողովրդին հղված կոչին զորակցել է նաեւ գերմանացի հայտնի գրող Թոմաս Մանը։ Հիմնադիրներից մեկը եղել է Ավ. Իսահակյանը։

Միջոցառման հանդիսավարը՝ ՀԳՄ քարտուղար Դավիթ Մուրադյանը, գնահատելի համարեց «մշակութային սահմանագծերում» գործող այն մտավորականներին, ովքեր հայրենիքից դուրս ստեղծում են «հայկական տարածություն»։ Գերմաներենի իր փայլուն իմացությունը տարիներ ի վեր Ռ. Քանդյանն օգտագործել է հայ մշակույթը գերմաներենով ներկայացնելու օտար ընթերցողին՝ թարգմանելով Շահան Շահնուրի, Պարույր Սեւակի, Զարեհ Խրախունու, Վարուժանի, Սիամանթոյի, ժամանակակից գրողներից Հովհ. Գրիգորյանի, Ռուբեն Հովսեփյանի, Հենրիկ Էդոյանի, Դավիթ Մուրադյանի, Լեւոն Խեչոյանի ստեղծագործությունները։

Նմանապես ՀԳՄ քարտուղար, բանաստեղծ Հովիկ Հովեյանը գնահատելով Ռ. Քանդյանի ազգային, հասարակական գործունեությունը՝ սփյուռքյան պայմաններում մտավորականի «գեղարվեստական ճիգը» դիմակայել-դիմագրավելու փորձ նկատեց։

Հարցադրումներ հնչեցին Գերմանիայում Ատոմ Էգոյանի «Արարատ» ֆիլմի ցուցադրության եւ ընդունելության, ինչպես նաեւ Հայոց ցեղասպանության հարցի վերաբերյալ գերմանական կառավարության վերաբերմունքի եւ գնահատականի մասին։

«Հայկական հարցերի դեսպանը Գերմանիայում» այսպես բնորոշեց Քանդյանին արձակագիր Վարուժան Նալբանդյանը, իսկ բանաստեղծ Հենրիկ Էդոյանը, ինչպես եւ Դավիթ Մուրադյանը նկատեցին, որ հայ գրողի ճակատագիրն է, երբ ազգային-հասարակական գործունեության առաջնային պլան մղվելը ստվերում է թողնում նրա գեղարվեստական ստեղծողությունը, գրողական կենսագրությունը։ Մինչդեռ նա իբրեւ թարգմանիչ շուրջ 30 տարի գերմանական մշակութային իրականություն է «տեղափոխում» հայկականը, շարունակում ստեղծագործել հայերենով գուցե թե իր միջավայրում նույնիսկ ընթերցող չունենալով։

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Մարզանք

«Ռեյկյավիկ» Իսլանդիա-«Փյունիկ» Հայաստան՝ 1-1 (0-0)

Ռեյկյավիկ, 23 հուլիսի, «Լաուգարդալսվոլյուր» մարզադաշտ:

Մրցավար՝ Անդրեյս Սիպայլո (Լատվիա):

«Ռեյկյավիկ»-Ֆինբոգասոն, Գիսլասոն (Էյջոլֆսոն, 82), Մագնուսոն (Օլաֆսոն, 68). Դանիելսոն (Ա. Գունլաուգսոն, 46), Դավիդսոն, Այնարսոն, Յոհանսոն, Սիգուրդսոն, Էլիզաբետարսոն, Բ. Գունլաուգսոն, Գունարսոն:

«Փյունիկ»-Բետե, Արթուր Մկրտչյան, Զեչիու, Բիլիբիո, Աղվան Մկրտչյան, Նդումբուկ Բալեպ Բա (Մինասյան, 84), Միստեռնա, Պեռալտա (Մանուչարյան, 62), Պարցիկյան, Փաչաջյան (Նազարյան, 89), Լոմբե:

Գոլերը խփեցին Աղվան Մկրտչյանը (73), Բյարկի Գունլաուգսոնը (82՝ 11մ):

Զգուշացվեցին Պեռալտան (44). Պարցիկյանը (47), Սիգուրդսոնը (53), Բիլիբիոն (82):

Առաջին խաղում «Սկոնտոն» զիջել էր 0-2 հաշվով: Ռիգայում արդեն 14-րդ րոպեին դաշտի տերերը Բույտկուսի հարվածից հետո բացեցին հաշիվը: Չնայած խաղային առավելությանը, լատվիացիներն առաջին խաղակեսում այդպես էլ չկարողացան նոր հաջողության հասնել: Դա այն դեպքում, որ 39-րդ րոպեին վնասվածքի հետեւանքով խաղադաշտը թողեց հյուրերի դարպասապահԱկանձին եւ նրա փոխարեն դարպասի պաշտպանությունը վստահվեց 18-ամյա Ֆարուջային: Վերջինս մինչեւ 64-րդ րոպեն անպարտելի էր ապահովում, սակայն ավելացված ժամանակում լատվիացիները ծեռից բաց թողեցին ընդհանուր հաղթանակը: Բրինկասի խփած գոլը ուղեգիր պարգեւեց «Սլիմային»:

Թբիլիսիի դինամոյականներն էլ սեփական հարկի տակ 3-0 հաշվով հաղթելով Ալբանիայի «Տիրանային», հյուրընկալվելիս չկարողացան պահպանել առավելությունը եւ նույն հաշվով պարտություն կրեցին, իսկ 11 մետրանոց հարվածներով ուղեգիրը բաժին հասավ ալբանացիներին: «Իրտիշն» առաջին խաղում անա-

Իսլանդական արգելապատնեշը հաղթահարվեց

«Փյունիկի» հաջորդ մրցակիցը Սոֆիայի ԲԿՄԱ-ն է

Հուլիսի 23-ի լույս 24-ի գիշերը Իսլանդիայի մայրաքաղաք Ռեյկյավիկում կայացավ ֆուտբոլի չեմպիոնների լիգայի որակավորման առաջին փուլի պատասխան հանդիպումը տեղի համանուն թիմի եւ ՀՀ չեմպիոն «Փյունիկի» միջեւ: Խաղն ավարտվեց ոչ-ոքի (1-1), ինչը «Փյունիկին» հաջորդ փուլի ուղեգիր պարգեւեց, քանի որ Երեւանում հայ ֆուտբոլիստները հաղթել էին 1-0 հաշվով: Նշենք, որ իսլանդացիների խփած գոլի հեղինակի հարցում տարածայնություններ կային խաղի պաշտոնական արձանագրության եւ հաշվետվության միջեւ: Ըստ արձանագրության, 11 մետրանոց հարվածն իրացրել է Դավիդսոնը, սակայն ինտերնետային մի շարք սայթերում նշված է Գունլաուգսոնի ազգանունը: Ինչեւէ, մենք կտսկենք: Կարեւորն այն է, որ «Փյունիկը» հաջողությամբ հաղթահարեց իսլանդական արգելապատնեշը եւ հուլիսի 30-ին, հաջորդ փուլում Երեւանում հյուրընկալելու է Բուլղարիայի չեմպիոն Սոֆիայի ԲԿՄԱ-ին: Ֆուտբոլասերներին տեղեկացնենք, որ ԲԿՄԱ-ի հետ Հայաստանի թիմերը մեկ անգամ արդեն հանդիպել են եվրագավաթներում: 1994 թ. գավաթակիրների գավաթի խաղարկությունում Երեւանի «Արարատը» երկու խաղերի արդյունքով զիջել էր ԲԿՄԱ-ին: Սոֆիայում 3-0 հաշվով հաղթել էին բուլղարացիները, իսկ Երեւանում հաշիվը չէր բացվել:

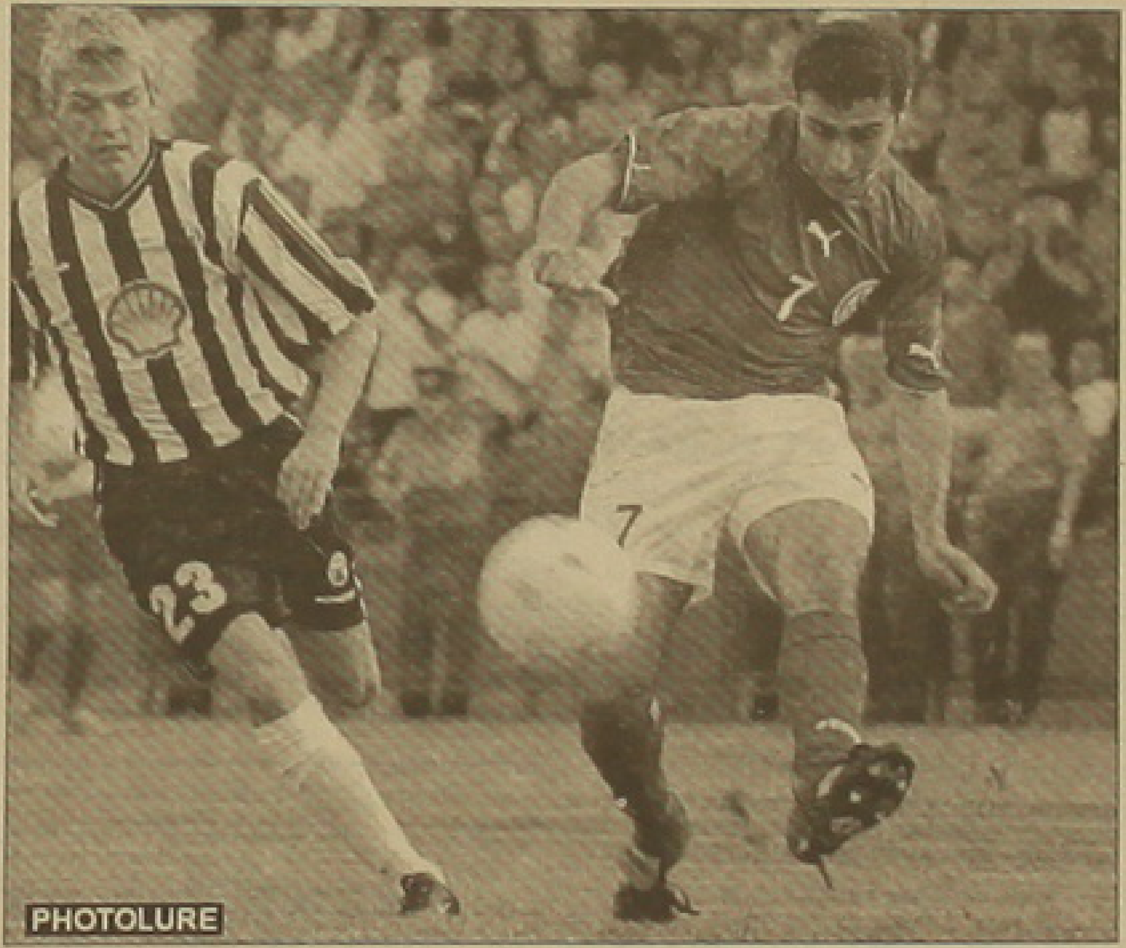

PHOTOLURE

Բացի «Փյունիկից», ԱՊՀ երկրների թիմերից առաջին փուլի արգելքը հաջողությամբ հաղթահարեցին նաեւ Լիտվայի «Կաունասը» եւ Մոլդովայի «Շերիֆը»: Ընդ որում, Մոլդովայի չեմպիոնը երկու խաղերի արդյունքով առավելության հասավ Էստոնիայի «Ֆլորայի» նկատմամբ: Մոլդովայում «Շերիֆը» հաղթել էր 1-0 հաշվով, իսկ պատասխան խաղում հասավ ոչ-ոքի արդյունքի (1-1): «Կաունասի» ֆուտբոլիստները սեփական հարկի տակ էլ հաղթեցին Ֆարերների «Բ-36 Թորսհավնին» (4-1): Առաջին խաղում լիտվացիները մեկ անպատասխան գնդակ էին խփել: Իսկ ահա Ղազախստանի «Իրտիշը», Լատվիայի «Սկոնտոն», Թբիլիսիի «Դինամոն» եւ Բելառուսի ԲԱՏԷ-ն անհաջողության մատնվեցին: Հասկանալիս դրամատիկ ավարտ ունեցավ Ռիգայում «Սկոնտոյի» եւ Մալթայի «Սլիմայի» միջեւ կայացած պատասխան հանդիպումը:

նառիկ պահեց իր դարպասը, սակայն հետագա 6 րոպեներին Վերպակովսկու եւ Սեմյոնովի հարվածներից հետո ստիպված էր գնդակը հանել ցանցից: 3-0 հաշիվը «Սկոնտոյին» հաջորդ փուլի

ռիկ պահելով դարպասը, սեփական հարկի տակ 1-0 հաշվով հաղթում էր Կիպրոսի «Օմոնիային», սակայն հետագայում 2 գոլ բաց թողեց եւ դուրս մնաց հետագա պայքարից: ԲԱՏԷ-ի ֆուտբոլիստներն էլ հյուրընկալվելիս պարտվեցին Իռլանդիայի չեմպիոն «Բոհեմիանսին» (0-3): Առաջին խաղում բելառուսները հաղթել էին նվազագույն 1-0 հաշվով: Պայքարը շարունակում է նաեւ ՀԻԿ-ը, որը սեփական դաշտում հաղթեց Հս. Իռլանդիայի «Գլենտորանին» 1-0 (առաջին խաղում հաշիվը չէր բացվել): Բոսնիայի «Լեոթարը» երկու անպատասխան գնդակ խփեց Լյուքսեմբուրգի «Գրեւենմախերի» դարպասը (առաջին խաղում՝ 0-0): Մակեդոնիայի «Վարդարը» թեեւ 1-2 հաշվով զիջեց Ուելսի «Բարի Թաունին», սակայն ի հաշիվ առաջին խաղում տարած խոշոր հաշվով հաղթանակի (3-0), մտավ հաջորդ փուլ:

Եվ այսպես, չեմպիոնների լիգայի որակավորման երկրորդ փուլում կհանդիպեն հետեւյալ զույգերը.

«Փյունիկ» Հայաստան-ԲԿՄԱ Բուլղարիա
ՄՏԿ Հունգարիա-ՀԻԿ Ֆինլանդիա
«Կաունաս» Լիտվա-«Սելթիկ» Շոտլանդիա
«Լեոթար» Բոսնիա-«Սլավիա» Չեխիա
«Շերիֆ» Մոլդովա-«Շախտյոր» Ուկրաինա
«Ժիլինա» Սլովակիա-«Մաքաբի» Թել Ավիվ, Իսրայել
«Բոհեմիանս» Իռլանդիա-«Ռոսենբորգ» Նորվեգիա
«Մարիբոր» Սլովենիա-«Դինամո» Զագրեբ, Խորվաթիա
ԲԿՄԱ Մոսկվա, Ռուսաստան-«Վարդար» Մակեդոնիա
«Ռապիդ» Ռումինիա-«Անդերլեխտ» Բելգիա
«Պարտիզան» Հարավսլավիա-«Յուրգորդեն» Շվեդիա
«Վիսլա» Լեհաստան-«Օմոնիա» Կիպրոս
«Կոպենհագեն» Դանիա-«Սլիմա» Մալթա
«Տիրանա» Ալբանիա-ԳԱԿ Ավստրիա

Առաջին հանդիպումները կկայանան հուլիսի 30-ին, պատասխան խաղերը տեղի կունենան օգոստոսի 6-ին:

Վնասվածքը չխանգարեց Հեմիլթոնին

«Տուր դը Ֆրանս» բազմօրյա հեծանվավազքի հերթական՝ 16-րդ փուլն ավարտվեց ամերիկացի հեծանվորդ Թայլեր Հեմիլթոնի հաղթանակով: Չնայած հեծանվավազքի մեկնարկում Հեմիլթոնը վնասվածք էր ստացել, սակայն հաղթահարելով ցավը, կարողացավ մրցատարածությունն անցնել 4 ժամ 59 րոպե 41 վրկ-ում ցույց տալով լավագույն արդյունքը:

Այս հաղթանակի շնորհիվ Հեմիլթոնն ընդհանուր հաշվարկով տեղափոխվեց 6-րդ հորիզոնականը: 2-րդ արդյունքը ցույց տվեց գերմանացի Էրիկ Ցաբելը, որը հաղթողից հետ մնաց 1,55 րոպեով: 3-րդ տեղում ուկրաինացի Յուրի Կրիվցովն էր: Ընդհանուր հաշվարկով առաջատարի դերը ստանձնած Լենս Արմսթրոնգը հեծանվավազքն ավարտեց 24-րդը: Բայց դա չազդեց նրա ցուցանիշների վրա: Արմսթրոնգը վստահորեն գլխավորում է հեծանվավազքը: Երկրորդ տեղում ընթացող գերմանացի Յան Ուլրիխն առաջատարին զիջում է 1 րոպե 7 վրկ-ով եւ նրան շատ դժվար կլինի մնացած փուլերում շրջանցել Արմսթրոնգին: 3-րդ տեղում ընթացող Ալեքսանդր Վինոկուրովն առաջատարին

զիջում է 2,45 րոպեով:

Ընդհանուր թիմային հաշվարկով առջեւից է ընթանում դանիական «Թիմ Սի Էս Սին»: Հաջորդ տեղերում են իսպանական «Էուսկատել Էսկադին» եւ ամերիկյան «Յու Էս Պոստալը»:

Վան դեր Սարը կտեղափոխվի «Ֆեներբահչե»

Թուրքական «Ֆեներբահչեի» գլխավոր մարզիչ Քրիստոֆ Դաումին վերջապես հաջողվեց լուծել թիմի դարպասապահի հարցը: Այն բանից հետո, երբ ակումբի փորձառու դարպասապահ Ռյուշտուն տեղափոխվեց «Բարսելոն», «Ֆեներբահչեի» դարպասի պահապանի հարցը հուզում էր մարզչին: Մոտ ժամանակներս «Ֆեներբահչե» կտեղափոխվի Հոլանդիայի հավաքականի եւ Լոնդոնի «Ֆուլհեմի» փորձառու դարպասապահ Էդվին վան դեր Սարը: 30-ամյա հոլանդացի դարպասապահի հետ բանակցությունները մոտենում են ավարտին եւ նա շուտով կմիանա Գերմանիայում ուսումնամարզական հավաք անցկացնող թուրքական ակումբին:

Վան դեր Սարը ֆուտբոլասերներին ծանոթ է հոլանդական «Այաքսում» եւ իտալական «Յուվենտուսում» անցկացրած ելույթներով: Այս մրցաշրջանի ավարտից հետո նա ցանկություն հայտնեց հեռանալ լոնդոնյան ակումբից, եւ նրա գործակալները սկսեցին նոր թիմի որոնումները: Ընտրությունը կանգ առավ «Ֆեներբահչեի» վրա: Անվանի դարպասապահը գտնում է, որ իրեն հետ կլինի մերվել նոր կոլեկտիվի հետ, քանի որ վերջերս «Ֆեներբահչե» էր տեղափոխվել իր հայրենակից Պիեռ վան Հոյդոնկը: Վան դեր Սարը կդառնա հոլանդացի 3-րդ ֆուտբոլիստը, որն այս ամռանը կտեղափոխվի Բոսֆորի ափ:

Բացի արդեն հիշատակված Հոյդոնկից, Թուրքիայում հանդես կգա Հոլանդիայի հավաքականի կազմում անցկացրած խաղերի թվով ռեկորդակիր Ֆրանկ դե Բուրը, որը Բարսելոնից տեղափոխվել է «Գալաթասարայ»: Ի դեպ, վերջինիս ղեկավարությունը ցանկանում է իր թիմում ընդգրկել նաեւ «Բարսելոնի» մեկ այլ խաղացողի՝ կիսապաշտպան Մարկ Օվերմարսին:

ԿՈՆԿԱԿԱՖ-Ի ԳԱՎԱԹ

Բրազիլացիների «ոսկե» գոլը

ԿՈՆԿԱԿԱՖ-ի գավաթի կիսաեզրափակիչ առաջին խաղում ուժերը չափեցին Բրազիլիայի եւ ԱՄՆ-ի հավաքականները: Խաղն անցկացվեց Մայամիում, սակայն սեփական դաշտի գործոնն էլ չօգնեց ամերիկացիներին հաջողության հասնելու: Ճիշտ է, կիսաեզրափակիչ խաղում առաջինը հաջողության հասան դաշտի տերերը: 62-րդ րոպեին Կառլոս Բոկանեգրի հարվածից հետո գնդակը հայտնվեց բրազիլացիների դարպասում: Գոլը ստիպեց բրազիլացիներին դիմելու վճռական գործողությունների եւ միայն խաղավարտից մեկ րոպե առաջ հավաքականի ավագ Կական վերականգնեց հավասարակշռությունը: Նշանակվեց լրացուցիչ ժամանակ, ընդ որում այն անցկացվեց «Ոսկե գոլի» կանոնով: 99-րդ րոպեին ամերիկացի Կորի Գիբսը խախտեց կանոնները, որի համար հեռացվեց խաղադաշտից, իսկ Դիեգոն հստակ իրացնելով 11 մ հարվածը, բրազիլացիներին եզրափակիչի ուղեգիր պարգեւեց: Վճռորոշ խաղում նրանց մրցակիցը պետք է վճռվի Մեքսիկայի եւ Կոստա Ռիկայի հավաքականների մրցավեճում:

ՓՈԽԱՆՑՈՒՄՆԵՐ

Ալբերտ Սարգսյանը մարզվում է «Սպարտակ-Ալանիայում»

Ֆուտբոլի ՀՀ ազգային հավաքականի կիսապաշտպան Ալբերտ Սարգսյանը փորձաշրջանի է մեկնել Վլադիկավկազ: Մինչ այդ նա Ֆրանսիայում տեղի «Նանտի» կազմում փորձարկել էր իր ուժերը՝ մասնակցելով լեհական «Լեգիայի» հետ ընկերական մրցախաղին: Սակայն ֆրանսիական ակումբը չէր հավանել Սարգսյանի խաղը: Ի դեպ, Կիեւի «Արսենալի» ղեկավարությունը պատրաստ է Սարգսյանին կրկին ընդգրկել թիմի կազմում:

Արամ Ոսկանյանը կրկին կմեկնի «Բալթիկա»

Ընթացիկ մրցաշրջանում արդյունավետ խաղ է ցուցադրում «Միկայի» հարձակման առաջատար Արամ Ոսկանյանը՝ գտնվելով առաջնության լավագույն ռմբարկուների ցանկում: Ոսկանյանի ագրեսիվ խաղը չի վրիպել ՌԴ առաջնության առաջին դիվիզիոնում հանդես եկող Կալինինգրադի «Բալթիկայի» ղեկավարության աչքից: Արամին կրկին հրավիրել են թիմ: Հիշեցնենք, որ Ոսկանյանն այդ թիմում հանդես էր եկել 2001 թ.: Արամը մի քանի օրով մեկնել էր Կալինինգրադ, բանակցել ակումբի ղեկավարության հետ եւ պայմանավորվածություն ձեռք բերել թիմում ելույթները կրկին վերսկսելու վերաբերյալ: Նա մինչեւ այս մրցաշրջանի ավարտը հանդես կգա «Բալթիկայում»: Եթե ամեն ինչ բարեհաջող ստացվի, ապա հաջորդ մրցաշրջանում եւս «Բալթիկան» կօգտվի Ոսկանյանի ծառայություններից:

Մահ ռինգում

Ողբերգական ավարտ ունեցավ ԱՄՆ-ի Սեդար Սիթի քաղաքում անցկացված պրոֆեսիոնալ բռնցքամարտիկներ Բրեդ Ռոունի եւ Բիլի Զումբրանի միջեւ կայացած մենամարտը: Առաջին ռաունդի ավարտից 5 վայրկյան առաջ Բրեդ Ռոունը գլխին ուժգին հարված ընդունեց: Բռնցքամարտիկը սրափվեց, սակայն ընդմիջումից 10 վրկ անց հանկարծակի ընկավ ռինգում: Նրան անմիջապես տեղափոխեցին հիվանդանոց, սակայն փրկել չհաջողվեց: Նախնական հետազոտությունը պարզել էր, որ մարզիկի սիրտը կանգ էր առել: Մի քանի օր առաջ մահացել էր նրա մայրը, եւ բռնցքամարտիկը հույս ուներ մենամարտի միջոցով թաղման համար գումար վաստակել:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ՄՏԱՀՈԳ ԱՄԵՐԻԿԱ

Վաշինգտոնը մտահոգություն է հայտնել Ադրբեջանում կայանալիք նախագահական ընտրությունների առթիվ

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 24 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՄՆ արտաքին գործերի նախարարությունն Ադրբեջանում առաջիկա հոկտեմբերին կայանալիք նախագահական ընտրությունների առթիվ արած հայտարարությունում նշում է, որ ԱՄՆ-ը չունի որոշակի դիրքորոշում դրանց վերաբերյալ կամ չի աջակցում որեւէ թեկնածուի: Սակայն ԱՄՆ արտաքին գործերի նախարարությունը հայտնել է, թե ամերիկյան պաշտոնյաները մտահոգված են Կենտրոնական Ասիայի այդ տարածաշրջանում վերջերս կատարված ընտրարշավային իրադարձություններով, այդ թվում՝ թեկնածուների գրանցման մերժմամբ եւ որոշ թեկնածուների աջակիցների ձերբակալություններով:

ԱՄՆ արտաքին գործերի նախարարության խոսնակ Ջոան Պրոկոպովիչն իր մտահոգությունն է հայտնել ընդդիմության կուսակցության ղեկավարների հալածանքի, այդ թվում՝ պահպանողական «Մուսավաթ» կուսակցության կողմից նախագահական թեկնածու առաջադրված Իսա Գամբարի եւ «Ադրբեջանի ժողովրդական ճակատ» կուսակցության կողմից նախագահական թեկնածու առաջադրված Ալի Քարիմլիի գործակիցների ձերբակալման առնչությամբ:

Ըստ «Ամերիկայի ձայնի», Ջոան Պրոկոպովիչը Ադրբեջանի իշխանություններին հորդորել է դադարեցնել հալածանքները, որոնք, ըստ իրեն, չեն համապատասխանում Ադրբեջանի օրենքներին եւ ոչ էլ երկրի կողմից ստորագրված միջազգային համաձայնություններին: Ջոան Պրոկոպովիչը նաեւ հայտնել է, թե ԱՄՆ-ը խորը մտավախություններ ունի չարտոնված հասարակական ցույցերը ցրելու նպատակով իշխանությունների կողմից բռնություններ կիրառման առնչությամբ, եւ նա Ադրբեջանի կառավարությանը կոչ է արել ցուցաբերել զսպվածություն եւ խաղաղ բնակչությանը թույլատրել, որ արտահայտեն իրենց քաղաքական հայացքները:

Ջոան Պրոկոպովիչը նաեւ վկայակոչել է Ադրբեջանի կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կողմից նախագահական թեկնածուների, այդ թվում՝ խորհրդարանի նախկին խոսնակ, Ադրբեջանի դեմոկրատական կուսակցությունից ընդդիմադիր Ռասուլ Գուլիեւի գրանցման մերժումը: Նա հայտնել է, որ ԿԸՀ-ի գործողությունները լուրջ հարցեր են հարուցում, թե, արդյոք, Ադրբեջանի օրենքը կիրառվու՞մ է արդարացիորեն, ինչպես նաեւ ավելացրել է, թե ԱՄՆ-ի մտահոգությունները կիսում են Բաքվում ԵԱՀԿ առաքելությունը, Ադրբեջանի ընդդիմության կուսակցության ղեկավարները, ԱՄՆ Կոնգրեսի անդամները:

ԱՄՆ-ը միշտ քննադատության է ենթարկել նախագահ Հեյդար Ալիեւի կառավարությանը՝ մարդու իրավունքների առնչությամբ ունեցած վարքագծի համար: Հեյդար Ալիեւը եղել է խորհրդային տարիների կոմունիստական կուսակցության ղեկավար, որն առաջին անգամ նախագահ է ընտրվել 1993 թվականին եւ կրկին փորձում է երրորդ անգամ հնգամյա ժամկետով զբաղեցնել այդ պաշտոնը:

ԱՄՆ արտաքին գործոց նախարարության կողմից մարդու իրավունքների վերաբերյալ մարտ ամսին հրապարակված ամենամյա զեկույցում նշվում է, որ Ադրբեջանի մարդու իրավունքների առնչությամբ ունեցած վարքագիծը չի բարելավվել, եւ սահմանափակումներ է ներառվել խոսքի ու մամուլի ազատությունների մեջ, եղել են քմահաճ ձերբակալություններ եւ ոստիկանների կողմից մարդկանց տանջանքի ենթարկելու հարցաքննության դեպքեր:

Զեկույցում նշված է, որ 1998 թվականին Ալիեւի վերընտրությունը ստվերվել է լուրջ անկանոնություններով, եւ որ Ազգային խորհրդի վերջին ընտրությունները եւ անցած տարվա օգոստոսին կայացած սահմանադրական փոփոխությունների առնչությամբ հանրաքվեն նմանապես անկատար էին:

Նյու Յորքի բարերում ու ռեստորաններում ծխելն արգելվում է

Հուլիսի 24-ից ուժի մեջ մտավ Նյու Յորքի նահանգի բոլոր բարերում ու ռեստորաններում ծխելն արգելող օրենքը: Ի տարբերություն Հուդզոն քաղաքում արդեն գործող հակածխախոտային օրենքի, այն փաստորեն ոչ մի բացառություն չի անում նման հաստատություններից որեւէ մեկի համար, ներառյալ փոքրիկ սրճարանները, որոնց տերերը թե բարձեն են եւ թե մասուցող:

Նոր օրենքի գործողությունը տարածվում է ոչ միայն Նյու Յորքի նահանգի հասարակական սննդի մոտ 78 հազար օբյեկտների, այլեւ հենց Նյու Յորք քաղաքի վրա:

Եթե նախկինում ծխելու արգելքը չէր տարածվում սիգարային 7 բարերի եւ մասնավոր ակումբների վրա, ապա նոր օրենքով արգելքը տարածվում է նահանգի բոլոր քաղաքների վրա: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ գործակալության տվյալներով, վերոհիշյալ 7 բարերից եւ ակումբներից կմնան միայն 3-ը:

Նոր օրենքի հեղինակներից Չարլզ Ֆուշիլոն ծխելու արգելքը համարում է «մարդկանց կյանքը փրկելու միջոց», մինչդեռ բարերի ու ռեստորանների տերերը դժգոհ են, քանի որ կորցնում են հաճախորդների մի մասին եւ եկամուտների մինչեւ 40 տոկոսը:

Նյու Յորքի դատարաններում արդեն ստացվել է մի քանի հայց, որոնց հեղինակների կարծիքով քաղաքի եւ նահանգի իշխանությունների գործողությունները վնասում են ռեստորանային համակարգին եւ խտրականություն են ծխող ամերիկացիների հանդեպ:

Պ. Ք.

Բերեզովսկին մեղադրում է Պուտինին

ՄՈՍԿՎԱ, 24 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հինգշաբթի «Կոմերսանտ» թերթը հրապարակել է Բորիս Բերեզովսկու բաց նամակը: Ինչպես գրում է շնորհազրկված բիզնեսմենն ու քաղաքական գործիչը, «նախագահ Պուտինի վարչակարգը սկսած 2000 թվականի գարնանից երկրում իրականացնում է սողացող հակասահմանադրական պետական հեղաշրջում: Սեփականության վերաբաշխման փորձերը երկրի քաղաքական եւ պետական կառուցվածքի փոփոխության շղթայի տրամաբանական մի օղակն են: Այդ հեղաշրջման հետեւանքները, եթե այն տեղի ունենա, համեմատելի կլինեն այն ողբերգության հետ, որ կատարվեց Ռուսաստանում անցած դարի սկզբին»: Բերեզովսկին նամակում դասակարգում է հասարակության առավել ազդեցիկ խավերը եւ բացատրում, թե ինչու Պուտինը չի վայելում այդ խավերի աջակցությունն ու ազդեցությունը: Բացի այդ, Բերեզովսկին, ըստ էության, նախագահին մեղադրում է նրա կողմից մի շարք գործողությունների կատարման մեջ, որոնք կարելի է որակել իբրեւ հանցավոր, եթե դրանք քրեական հետաքննության առարկա դառնային: Ընդ որում Բերեզովսկին վկայաբերում է բաց նյութեր: Բերեզովսկին նշում է, որ Պուտինը առավել կասկածելի գործեր է արել, երբ Պետերբուրգի քաղաքապետ Սոբչակի օգնականն էր: Նա առաջարկում է սկսել համաքաղաքացիական բողոքի ակցիա նախագահի վարած քաղաքականության դեմ:

Մերձմոսկովյան մարզում օղու յուրաքանչյուր երկրորդ շիշը կեղծ է

ՄՈՍԿՎԱ, 24 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մերձմոսկովյան մարզի խանութներում օղու յուրաքանչյուր երկրորդ շիշը կեղծված է: Այս մասին այսօր ճեպազրույցի ժամանակ հայտնել է «Կոլոմենսկի ստանդարտացման, չափագիտության եւ հավաստագրման կենտրոն» համերկրային պետական հիմնարկության տնօրեն Վյաչեսլավ Նիկիտինը: Նրա խոսքով, ամենից հաճախ հանցագործները կեղծում են թանկ օղին, մասնավորապես «Ռուսկի ստանդարտ» եւ «Կրիստալ» առեւտրանիշերը: Այսպես, միայն անցյալ շաբաթ Դմիտրովսկի շրջանում առգրավվել է ավելի քան 2,2 հազար շիշ կեղծված օղի՝ «Կրիստալի» պիտակներով: Նիկիտինն ընդգծել է, որ «ձախ» օղու արտադրության համար խարդախներն օգտագործում են մարդու առողջության համար վտանգավոր տեխնիկական սպիրտ: Ինչպես ընդգծել է Մոսկվայի մարզի առեւտրի պետական տեսչության վարչության պետ Սերգեյ Խովրոնյուկը, «ալկոհոլային արտադրանքի անցկացված հետազոտություններից հետո շուրջ 40 տոկոսը հանվում է վաճառքից»:

ՄԱՆՐ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Մեր թերթում մանր հայտարարություններ հրապարակելու ցանկություն ունեցողներին խնդրում ենք դրանք գրավոր ներկայացնել խմբագրության տնօրենությանը: Հասցեն Հանրապետության 47:

- Վաճառվում են օգտագործված հարակցականում սոֆա եւ ռումինական մահճակալ: Հեռ. 22-89-01:
- Վաճառվում է Սայկոյի կարճե մահճակալ տեղան: Հեռ. 351879:
- Վաճառվում է Մ. Խորենացու 3-րդ նրբ., տուն 17 բնակելի 2 սենյակ 33.2 քմ, օժանդակ կառույց 32 քմ, առանց միջնորդի: Գինը պայմանագրային: Հեռ. 63-88-93:
- Գնեմ PETROF 115 մոդելի դաշնամուր: Հեռ. 533051:
- Վաճառվում է հողատարածք (հարմար է արտադրության համար) 1200 քմ, հասցեն Նորագավիթ 4-րդ փ. 30 տուն: Տուն 4 սեն., 1 հարկում, լողավազանով, ծառերով, ավտոտնակով: 54-21-94, 42-68-98 (երեկ)
- Վաճառվում է նոր տոմբրայով «Չայկա» կարի մեքենա էլ. շարժիչով: Գինը 100 դոլար: BMW-520 ավտոմեքենայի հետնամասի պահեստամասեր շատ էժան գնով: Հեռ. 53-36-07:
- Վաճառվում է 2 սենյականոց բնակարան Սարյան փողոցի փոստի մոտ, 9/5 հարկ, արեւկող, մաքուր, չբնակեցված, առանց միջնորդի, շտապ, նախնական գինը՝ 23.000 դոլար: Հեռ. 63-70-69:
- Պատրաստում են դաշնամուր իմ կամ հաճախորդի տանը, գները մատչելի են, բարձր գիտելիքներն ապահովում են: Հեռ. 61-33-10, 25-25-20:

ԱԴՐԲԵՋԱՆ

Ալիեւի բուժման համար ծախսվում է ամսական 34 մլն դոլար

Հավաստում է թուրքական հեռուստաալիքը, մինչդեռ Բաքուն հերքում է

ՄՈՍԿՎԱ, 24 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Սկանդալով է ավարտվել անցած երեքշաբթի թուրքական STAR հեռուստաալիքով նախագահ Հեյդար Ալիեւի բուժման մասին սյուժեի ցուցադրումը: Ռեպորտաժում հավաստվել է, որ ամեն ամիս Անկարայի «Գյուլհանե» զինվորական հոսպիտալում Ադրբեջանի նախագահի բուժման համար պաշտոնական Բաքուն ծախսում է 34 մլն. դոլար: Այս տեղեկատվությունը թուրքական ալիքին վկայակոչելով հրապարակել են որոշ ադրբեջանական եւ ռուսական թերթեր: Ինչպես հաղորդում է «Պրիմա-Նյուսը»՝ վկայաբերելով Թուրքիայում Ադրբեջանի դեսպան Մամեդ Ալիեւի հուլիսի 24-ի հայտարարությունը, բոլոր փաստերը, որ շարադրված են STAR-ի սյուժեում, սուտ են եւ մտացածին, իսկ տեղեկությունները հեռուստաալիքին է փոխանցել ադրբեջանական «Մուսավաթ» ընդդիմադիր կուսակցությունը: Ըստ դեսպանի, հեռուստաալիքը ապատեղեկատվություն է տարածում եւ պետք է պատժվի: Մ. Ալիեւը «Պրիմա-Նյուսի» թղթակցին ասել է, որ դեսպանությունն արդեն դիմել է այն կազմակերպությանը, որը Թուրքիայում վերահսկում է էլեկտրոնային ԶԼՄ-ները: Եթե հեռուստաալիքը հերքում չտա, Բաքուն պահանջելու է դադարեցնել STAR-ի գործունեությունը:

Երկու նախկին թուրք վարչապետների եւ 23 նախարարների սպառնում է պատիժ կաշառակերության համար

ԱՆԿԱՐԱ, 24 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Թուրքիայի Ազգային մեծ ժողովի իրավաբանական հանձնաժողովը պահանջել է սկսել կոռուպցիայի եւ իշխանության չարաշահման մեջ երկու նախկին վարչապետների՝ Բյուլենթ Էջեւիթի եւ Մեսութ Յըլմազի մեղսակցության վերաբերյալ գործի քննությունը: Միաժամանակ, ինչպես հաղորդում է lzv.info-ն թուրքական մամուլին վկայակոչելով, հանձնաժողովը հայտարարել է միանգամից 23 նախկին նախարարների դատական պատասխանատվության ենթարկելու անհրաժեշտության մասին: Այդ հանձնարարականը հանձնաժողովին տրվել է ոչ վաղ անցյալում այդ բարձրաստիճան պաշտոնյաների գործունեության քառամսյա հետաքննությունից հետո, որոնց մեղսագրվում է կաշառակերություն ձեռնարկությունների սեփականաշնորհման, բանկային բարեփոխումների եւ էներգետիկական նախագծերի իրականացման ժամանակ: Խորհրդարանի հանձնաժողովը կազմավորել է հատուկ քննչական հանձնախմբեր, որոնք զբաղվելու են կառավարության երկու ղեկավարների եւ նախարարների կաբինետի նախկին անդամների կողմից հնարավոր իրավախախտումների հարցերով: Անցած տարվա աշնանը գալով իշխանության իսլամամետ «Արդարություն եւ զարգացում» կուսակցությունը իր ընտրարշավի կարգախոս էր ընտրել նաեւ կոռուպցիայի դեմ պայքարը:

ՀՀ ՊՆ Մ. ՄԵԼՔՈՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՌԱԶՄԱՄԱՐԶԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
2003-2004 ՈՒՍՏԱՐՎԱ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վարժարան ընդունվելու համար կարող են դիմել հանրակրթական դպրոցի 8-րդ դասարանն ավարտած Հայաստանի Հանրապետության այն քաղաքացիները, որոնց 15 տարին լրանում է դիմելու տարում (1988 թ. ծնվածները, 1987 թ. ծնվածները՝ հուլիսի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը):

2003-2004 ուստարվա ընդունելության համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի ցանկը.

1. Դիմում
2. Բժշկական փաստաթղթեր
ա) Կրծքավանդակի ֆլյուրոգրաֆիա (նեգատիվը եւ պատասխանը)
բ) Մեզի եւ արյան անալիզների պատասխանները՝ առանձին-առանձին, MRP-ի անալիզ
գ) Սրտի ԷԿԳ (ժապավենը եւ պատասխանը)
3. Ծննդյան վկայականը եւ պատճենը
4. 8-ամյա կրթության վկայականը եւ պատճենը
5. Բնութագիր դասղեկի եւ դպրոցի տնօրենի կողմից՝ ստորագրված, կնքված
6. 3X4 չափսի չորս լուսանկար՝ առանց գլխարկի
7. Տեղեկանք բնակավայրից, որտեղ նշված լինի ընտանիքի կազմը:
8. Տեղեկանք ծնողների (կամ նրանց փոխարինող անձանց) աշխատանքի վայրից
9. Ինքնակենսագրություն (դիմորդի ձեռագրով)
10. Թղթապանակ եւ ծրար:

Վարժարան դիմած թեկնածուներն անցնում են բժշկական հետազոտություն կենտրոնական ռազմաբժշկական հանձնաժողովի կողմից, հանձնում են ֆիզիկական պատրաստության ստուգում (ձգումներ պտտաձողի վրա, վազք 100 մետր եւ 1000 մետր) եւ հիմնական կրթության 8-րդ դասարանի ծրագրի ծավալով մրցութային կարգով հանձնում են ընդունելության քննություններ հետեւյալ առարկաներից, ս. թ. օգոստոսի 1-15-ը՝

- հայոց լեզու (թելադրություն),
- մաթեմատիկա (գրավոր):

Տեղեկությունների համար դիմել՝ ՀՀ ՊՆ Մ. Մելքոնյանի անվան ռազմամարզական վարժարան, կամ զանգահարել՝ 34-48-44 հեռախոսահամարով:

Բաց հասարակության ինստիտուտի Օժանդակության հիմնադրամի Հայաստանյան մասնաճյուղը

ԲՀԻՕՀՀՄ-ի Արվեստ եւ մշակույթ ծրագիրը հայտարարում է հասարակության խոցելի խմբերի շրջանում մշակութային գործունեության կազմակերպման նախագծերի մրցույթ՝ վերջիններիս մշակույթի միջոցով հասարակությանն ինտեգրելու եւ սոցիալ-հոգեբանական վերականգնում իրականացնելու նպատակով: Ծրագրերն ընդունվում են ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում մինչեւ 2003 թ. սեպտեմբերի 19-ի ժամը 18:00: Մրցույթի նկարագրությունը եւ դիմումի ձեւը կարելի է ստանալ ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում, հետեւյալ հասցեով՝

Երեւան 10, Պուշկինի 1, բն. 2, հեռ.՝ 542-119, 541-719, 543-901
e-mail: aram@osi.am;
http://www.osi.am/application.htm/

Տեղեկացնում ենք, որ ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակը փակ է լինելու արձակուրդի համար հուլիսի 28-ից մինչեւ օգոստոսի 18-ը:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ս. թ. հունիսի 25-ին «Հայաստանի Հանրապետություն» (հ 123/3257) եւ «Ազգ» (հ 119/2804) օրաթերթերով հայտարարված Աբովյան փող. հ. 26 շենքի բակում եւ Եզնիկ Կողբացու թիվ 2 եւ 4 շենքերի միջեւ գտնվող կենտրոնական ջեռման հանգույցների շենքերի ս. թ. հուլիսի 25-ին կայանալիք աճուրդային վաճառքը հետաձգվում է: Կայանալիք աճուրդի մասին սահմանված կարգով կտրվի լրացուցիչ հայտարարություն:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱՐԱՆ
ՄՐՑՈՒԹԱՅԻՆ ԵՎ ԱՃՈՒՐԴԱՅԻՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դաշիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 24. 7. 2003 Գինը՝ 100 դրամ